

Økonomiministeriet

1. maj 2025

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 13.05.2025

1) Forslag til direktiv om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande
<i>KOM(2023)262</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Skatteministeriet	2
2) Konkurrenceevne, forenkling og forbedring af erhvervsvilkår i EU: Opsparings- og investeringsunionen (SIU)
<i>KOM-nummer foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Erhvervsministeriet	9
3) Forslag om låneinstrument til forsvarsinvesteringer (SAFE)
<i>KOM(2025)122</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Forsvarsministeriet	16
4) Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet, Finansministeriet, Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet	27
5) Internationale møder: Afrapportering fra G20- og IMF-møder 23.-25. april 2025
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet	38
6) Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)
<i>KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2025)56</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet	45

Dagsordenspunkt 1: Forslag til direktiv om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande

KOM(2023)262

1. Resume

ECOFIN ventes 13. maj at nå til enighed om en generel indstilling for forslaget til direktivet om fjernsalg af varer fra tredjelande. Stigende e-handel medfører behov for løsninger, der understøtter en momsafregning som er enkel for virksomheder og myndigheder at administrere.

Der gælder i dag en forenklet ordning, Import One Stop Shop (IOSS), for momsafregning ved salg af varer fra tredjelande til forbrugere i EU med værdi under 150 euro. Ordningen kan anvendes af onlineplatforme, såfremt de ønsker at anvende den. Når ordningen anvendes, står onlineplatformen for at opkræve og afregne momsen i IOSS. Hvis IOSS ikke anvendes, er forbrugerne selv ansvarlige for betaling af momsen, når varen ankommer til EU.

Det foreslås, at onlineplatforme og mellemmand gøres ansvarlige for at angive og opkræve momsen ved salg til forbrugere i EU. Såfremt platformen eller mellemmanden ikke anvender IOSS, skal de registrere sig og afregne moms via en fiskal repræsentant i hvert enkelt land, de har salg til. Hensigten hermed er at øge incitamentet til at bruge IOSS, hvilket skal medføre øget regelefterlevelse, da brug af IOSS styrker myndighedernes mulighed for kontrol.

En del af forslaget, der relaterer sig til toldreform, ventes at blive udskilt af forslaget og vedtaget senere. Det drejer sig bl.a. om at ophæve grænsen på 150 euro, hvorunder IOSS kan anvendes efter gældende regler, så IOSS kan anvendes uanset værdi.

Regeringen stiller sig positivt over for forslaget, idet det vurderes, at forslaget overordnet kommer forbrugere og erhvervsliv til gavn via mere retvisende afregning af moms og mere effektiv kontrolindsats.

2. Baggrund

Kommissionen foreslog, som en del af forslaget om moms i den digitale tidsalder (ViDA), at IOSS gøres obligatorisk at anvende for elektroniske platforme. Formålet med forslaget var at øge brugen af IOSS. Der var i forhandlingerne om ViDA modstand mod dette element, hovedsageligt fordi platforme, der ikke overholder reglerne i IOSS (fx ved at undlade at angive eller angive forkert moms), ikke længere vil kunne udelukkes fra ordningen, som sanktion, hvis den er obligatorisk. Forslaget blev derfor udskilt af ViDA, og senere koblet med et forslag om ophævelse af den øvre grænse for brug af IOSS på 150 euro, der hænger sammen med toldreformpakken og dens forslag om ophævelse af toldfri import for varer under 150 euro. Den samlede pakke blev forelagt til forhandlingsoplæg i FEU 4. april 2025.

Siden er de to forslag blevet adskilt i forhandlingerne igen, så forslag om ophævelse af 150 euro grænsen for brug af IOSS først vil blive vedtaget senere sammen med toldreformen. Det polske formandskab ønsker at opnå generel indstilling på de momsrelaterede dele af IOSS-forslaget, der udsprang af ViDA, og som ikke har en tæt kobling til de aktuelle forhandlinger om toldreformpakken.

Hovedelementet i de momsrelaterede dele af IOSS-forslaget er at gøre alle leverandører ved fjernsalg af varer fra lande uden for EU til forbrugere i EU momsansvarlige for varerne. I dag er det forbrugeren der er momsansvarlig, medmindre en leverandør anvender IOSS.

Forslaget om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande er fremsat med hjemmel i TEUF i artikel 113, som kræver enstemmighed i Rådet og høring af Europa-Parlamentet.

3. Formål og indhold

Forslaget om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande har til formål at adressere udfordringer forbundet med betaling af moms, når varer handles af europæiske forbrugere hos tredjelandsvirksomheder.

Forslaget skal sikre øget brug af IOSS, der vil medføre en forbedring af momsbehandlingen og bedre kontrol, øget regelefterlevelse og dermed også mere lige konkurrencevilkår for europæiske virksomheder samt mere gennemskuelige regler for forbrugerne. Det skyldes at brug af IOSS både gør det nemmere for leverandører at afregne moms ved import samtidig med, at myndighederne har bedre kontrolmuligheder.

I dag anses virksomheder, der formidler fjernsalg af varer fra lande uden for EU til forbrugere i EU (dvs. onlineplatforme), som den faktiske leverandør af varerne, i stedet for de underliggende virksomheder, der sælger varerne.

IOSS er en elektronisk portal, hvor sådanne onlineplatforme kan angive og betale moms af fjernsalgsvarer med værdi under 150 euro. Bruges IOSS, skal virksomhederne opkræve moms af varerne ved selve salget, og forbrugeren undgår efterfølgende at skulle betale moms. Ved benyttelse af IOSS-ordningen behøver virksomhederne kun at registrere sig i ét EU-land, hvortil alt salgsmoms angives og indbetales. Derfra fordeles momsen til de berettigede lande.

IOSS kan også bruges af EU-etablerede mellemmand, der er udpeget til at bruge IOSS på vegne af virksomheder, som ikke selv kan bruge IOSS, ved salget til EU-forbrugere. Hermed kan disse virksomheder opkræve moms ved salg af varerne, og forbrugeren undgår ligeledes her efterfølgende at skulle betale moms, når varen ankommer til EU.

Der er efter gældende regler ikke krav om at anvende IOSS-ordningen, men i stedet er der lavet en række incitamenter, der skal øge anvendelsen. Alligevel er der stadig mange varer, der ankommer til EU uden brug af IOSS, og hvor for-

brugeren derfor skal opkræves moms. Kommissionen og EU-landene har en interesse i, at IOSS anvendes i videst muligt omfang, da ordningen giver større forbrugersikkerhed og mindre mulighed for momssvig.

Det aktuelle forslag går ud på at udvide ansvaret for momsbetaling af varer til at gælde alle leverandører uanset, om der anvendes IOSS eller ikke. I dag har forbrugeren ansvaret for momsbetalingen, medmindre IOSS anvendes. Samtidig foreslås det at indføre regler om, at leverandørerne skal registreres og udpege fiskalrepræsentanter i alle forbrugslandene i EU, hvis leverandøren ikke kan - eller ikke ønsker - at anvende IOSS.

Som supplement til løsningen foreslås det, at en såkaldt forenklet importordning, der i dag kan anvendes af bl.a. postvæsenet, når IOSS ikke anvendes, ophæves. Det foreslås, at EU-landene i stedet kan vælge at lave et system, hvor forbrugerne får mulighed for at betale momsen, og dermed få varen udleveret, hvis leverandøren ikke overholder reglerne og betaler momsen.

Tabel 1 Hovedelementer i kompromisforslaget

	Eksisterende regler	Seneste kompromisforslag
Definition af fjernsalg af varer fra ikke EU-lande	Der er tale om fjernsalg af varer, når de sendes direkte fra lande uden for EU til forbrugere i EU. Definitionen omfatter ikke punktafgiftspligtige varer (fx tobak og alkohol)	Der foreslås ikke ændring af definitionen i den del af forslaget, der ventes enighed om på ECOFIN i maj. I forbindelse med de ændringer af IOSS-reglerne, der er tæt knyttet til toldreglerne, forventes definitionen udvidet til også at omfatte varer, når de ligger på toldoplæg i EU og derfra sendes til forbrugerne.
Faktisk leverandør og ansvarlig for momsbetaling	Platforme anses for at være den faktiske leverandør, og dermed momsansvarlig for varerne, når de ved brug af IOSS formidler fjernsalg af varer fra ikke-EU-lande til forbrugere i EU, hvis varenes værdi er under 150 euro. Bruges IOSS ikke, eller er varens værdi over 150 euro, skal der betales moms af forbrugeren, når varen ankommer til EU.	Alle leverandører, herunder fortsat platforme, men også "almindelige virksomheder" og fiskalrepræsentanter anses for ansvarlige for momsbetalingen, <i>uanset om IOSS anvendes eller ikke</i>. Det foreslås, at denne regel om leverandøransvar gælder for varer med en værdi under 150 euro. Der er forventningen, at reglen om at gøre leverandører momsansvarlige, ikke vil gælde for varer med værdi over 150 euro, før de toldrelaterede dele af forslaget implementeres
Brug af IOSS	Ved fjernsalg af varer fra lande uden for EU kan platforme og de mellemhænd, der agerer på vegne af enkeltvirksomheder, anvende IOSS, når værdien af varerne ikke overstiger 150 euro. Momsen opkræves af forbrugeren i forbindelse med varesalget, og der skal ikke også betales moms ved varens ankomst til EU.	Der foreslås ikke ændring af anvendelsesområdet i den del af forslaget, der ventes enighed om på ECOFIN i maj. I forbindelse med de ændringer af IOSS-reglerne, der er tæt knyttet til toldreglerne, lægges der op til at IOSS udvides til at gælde over 150 euro, hvis fritagelsen for told på varer under 150 euro ophæves i forbindelse med vedtagelse af toldreformen. Samtidig forventes IOSS udvidet til at kunne bruges for de varer, der ligger på toldoplæg i EU og derfra sendes til forbrugerne.
Uden brug af IOSS	Forbrugeren er betalingspligtig for momsen ved varens ankomst til EU, hvis IOSS ikke anvendes (uanset om varens værdi er over eller under 150 euro). Der er en ordning, hvor det er kurerer, postvæsen mv., der opkræver momsen af forbrugeren og indbetaler denne gennem en særlig forenklet importordning med periodevis indbetalinger af de i perioden opkrævede momsbeløb.	Forbrugerne vil ikke længere være ansvarlig for betaling af momsen ved varens ankomst til EU, da det foreslås, at det altid er leverandøren, der er ansvarlig for betaling af momsen og ikke længere forbrugeren. Ordningen for kurerer, postvæsen mv. ophæves. Hvis IOSS ikke bruges, skal leverandørerne, herunder platformene, registreres og udpege en fiskal repræsentant i alle forbrugslande mhp. angivelse og afregning af moms. Ved selve importen til EU skal leverandøren betale moms. Denne moms har leverandøren dog fradrag for, idet der efterfølgende skal betales moms af varerne. Momsen skal afregnes i forbrugslandet. I tilfælde, hvor leverandøren ikke kendes eller en leverandør ikke overholder sine momsforpligtelser kan varen ikke frigives til forbrugeren og skal destrueres eller returneres. Det foreslås, at EU-landene kan vælge at lave en ordning, hvor forbrugerne – hvis de ønsker det – kan indbetale momsen og få varen udleveret.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med proceduren i TEUF art. 113. Europa-Parlamentets holdning kendes endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i direktivforslaget, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen begrundet bl.a. dette med, at EU-landene ikke selv kan opnå målene med initiativet, og at det er Kommissionens ansvar at sikre et velfungerende indre marked og fremme EU's almene interesser.

Det anføres desuden, at forslaget har til formål at forbedre anvendelsen af IOSS-ordningen, som er et forenklingsredskab til angivelse og betaling af moms, som er fælles for alle EU-lande. Derfor vil ukoordinerede og fragmenterede nationale foranstaltninger kunne fordreje samhandlen.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og vurderer derfor nærhedsprincippet overholdt, da momssystemet på de væsentlige punkter er og bør være harmoniseret både af hensyn til virksomheder, der driver grænseoverskridende forretning og af hensyn til skattemyndighedernes kontrolarbejde m.v.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det følger af momsloven, at onlineplatforme m.v., som formidler varer indført fra steder uden for EU, anses for selv at have modtaget og solgt varerne, og de er derfor ansvarlige for at overholde momsreglerne. Efter gældende momsregler kan onlineplatformene m.v. anvende IOSS til at angive og betale moms af varer under 150 euro. Det samme kan mellemmand, der er udpeget af enkeltvirksomheder til på deres vegne at anvende IOSS til betaling af momsen. Når IOSS anvendes, opkræves momsen i stedet i forbindelse med salget af varen på hjemmesiden.

Disse regler gælder for varer med en værdi på op til 150 euro og ændres ikke.

Når IOSS ikke anvendes skal der altid betales moms ved varernes ankomst til EU. Denne moms er det efter gældende regler forbrugerne, og ikke leverandørerne, der er ansvarlige for at betale.

Forslaget betyder, at leverandørerne bliver ansvarlige for betaling af moms for fjernsalg af varer med værdi på op til 150 euro, også når IOSS ikke anvendes. Hvis IOSS ikke anvendes, vil leverandører ved salg til danske forbrugere skulle udpege en herboende fiskalrepræsentant, momsregistreres og angive og betales dansk moms. Ved en implementering af forslaget vil det være nødvendigt at ændre i disse regler i momsloven.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har til hensigt at øge regelefterlevelsen for afregning af korrekt moms, hvilket kan medføre et øget momsprovenu, som det dog ikke er muligt at skønne over. Baseret på betalingskortoplysninger om danskernes e-grænsehandel med varer uden for EU, kan det med usikkerhed skønnes at indebære et umiddelbart merprovenu fra momsen på ca. 5 mio. kr. pr. pct.-point øget regelefterlevelse.

Regelefterlevelse skal her forstås som andelen af danskernes samlede handel i udenlandske netbutikker, målt i kr., som der er påregnet korrekt moms.

Skatteministeriet skønner på det foreliggende grundlag med væsentlig usikkerhed, at det samlede forslag indeholdende både de nærværende elementer og de elementer, som har en tæt kobling til de aktuelle forhandlinger om toldreformpakken, og derfor vil skulle behandles i et efterfølgende forslag, vil medføre administrative omkostninger for Skatteforvaltningen svarende til ca. 1 mio. kr. i 2027, ca. 21-22 mio. kr. i 2028, ca. 17-19 mio. kr. årligt i 2029-2037 og herefter ca. 15-16 mio. kr. årligt varigt.

Skatteministeriet har fokus på at afklare og nedbringe omkostningerne frem mod den foreslåede ikrafttrædelse i 2028. Det skal opnås ved at sikre overensstemmelse mellem de dele af forslaget, der ikke lægges til generel indstilling endnu, da de har koblinger til toldreglerne, og dermed også de aktuelle forhandlinger om toldreformen.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at pålægge leverandører af varer fra lande uden for EU administrative byrder særligt i tilfælde, hvor de ikke anvender IOSS ved fjernsalg af varerne. Der vurderes ikke at være erhvervsøkonomiske konsekvenser for danske virksomheder. Korrekt afregning af moms af varer købt i lande uden for EU vil alt andet lige stille EU-virksomheder bedre i forhold til leverandører uden for EU.

8. Høring

Den samlede reformpakke har været i høring hos interessenter og erhvervslivet den 23. maj 2023 med frist for afgivelse af høringssvar den 1. juli 2023. Høringen er foretaget på baggrund af den engelske sprogversion af forslagene. Erhvervslivet støtter de foreslåede ændringer i momssystemdirektivet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt EU-landene generelt støtte til hensigten med forslaget, og det må forventes, at man når til enighed om de dele af forslaget, der alene er momsrelaterede og forelægges til generel enighed på ECOFIN i maj (eller kort efter). De toldrelaterede dele af det samlede momsforslag, vil man formentlig kunne nå til enighed om samtidig eller kort efter, at man når til enighed om toldreformen - formentligt i løbet af 2025.

10. Regeringens generelle holdning

Der lægges op til, at man fra dansk side stiller sig positivt over for hovedelementerne i forslaget, idet det vurderes, at forslaget overordnet kommer forbrugere og erhvervsliv til gavn via mere retvisende afregning af moms. Ligeledes vurderes det, at det samlede forslag vil bidrage til en mere effektiv kontrolindsats ved at adressere den aktuelle udfordring for EU-landene med store og stigende

mængder af enkeltforsendelser af lav værdi fra tredjelande, som ofte sælges via platforme.

Der lægges dog op til, at man fra dansk side i forhandlingerne arbejder målrettet på, at de administrative uklarheder på de toldrelaterede dele af forslaget afklares, og konsekvenser for Skatteforvaltningen så vidt muligt nedbringes. Det indebærer, at man fra dansk side arbejder på, at der foretages yderligere teknisk arbejde i EU for at afklare udeståender og sikre, at forslaget indrettes, så det medfører lavest mulige administrative konsekvenser. Herunder bør det sikres, at processerne på momsområdet er tænkt sammen med de tilsvarende processer på toldområdet, så myndighederne undgår dobbeltarbejde. Dette kan fx ske ved at told og moms opkræves samlet mhp. at undgå en dobbelt kontrolproces. Det er derfor vigtigt, at der på EU-niveau sikres koordination med de pågående forhandlinger om EU's toldreformpakke.

Inden forslaget vedtages endeligt, bør det ligeledes sikres, at IOSS-systemet fungerer efter hensigten og fx er tilpas robust over for momssvig. Dette arbejde er igangsat og ledes af Kommissionen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat om det samlede forslag er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. september 2023.

Det samlede forslag har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 4. april 2025.

12. Uddybende forhandlingssituation

Der henvises generelt til andres landes holdning, jf. punkt 9.

Dagsordenspunkt 2: Konkurrenceevne, forenkling og forbedring af erhvervsvilkår i EU: Opsparings- og investeringsunionen (SIU)

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN ventes 13. maj 2025 at drøfte Kommissionens nylige meddelelse om en opsparings- og investeringsunion (SIU), som bygger videre på arbejdet i EU med kapitalmarkedsunionen og bankunionen. Kommissionens meddelelse blev offentliggjort 19. marts 2025 og indeholder en beskrivelse af og en tidslinje for en række tiltag, som Kommissionen ventes at fremsætte for at fremme SIU. Meddelelsen skal desuden ses i sammenhæng med den overordnede målsætning i EU om at styrke europæisk konkurrenceevne. Det polske formandskab oplyser, at drøftelsen i ECOFIN især skal ses i kontekst af formandskabets ønske om at sætte fokus på regelforenkling og byrdelempelser i EU.

SIU har blandt andet til formål at sikre, at EU's finansielle system i højere grad kanaliserer europæernes store opsparinger til produktive investeringer og dermed skaber flere finansieringsmuligheder for virksomheder og bedre afkast for borgere. Meddelelsen favner bredt og berører forventede emner såsom fragmentering af kapitalmarkederne og barrierer for investeringer i EU, behov for en markedsdrevet konsolidering af kapitalmarkederne, styrket finansiel dannelse hos forbrugere, brug af offentlige EU-midler til at mindske risikoen ved udvalgte private investeringer samt tilsyn med kapitalmarkederne. Derudover understreger Kommissionen vigtigheden af nationalt at styrke supplerende pensionsopsparinger i sammenhæng med stærke kapitalmarkeder samt tiltag, der fremmer en opsparings- og investeringskonto baseret på nationale 'best practices'. Fremskridt på SIU vil også blive fulgt bl.a. i det europæiske semester via landespecifikke anbefalinger.

Regeringen tager Kommissionens meddelelse om SIU til efterretning og vil tage stilling til de kommende konkrete forslag i takt med, at de fremsættes, herunder tilgangen til forskellige opfordringer vedr. nationale tiltag. Regeringen finder det centralt, herunder for EU's produktivitet og konkurrenceevne, at de europæiske opsparinger i højere grad kanaliseres over i kapitalmarkederne, og at der mobiliseres flere private investeringer, hvilket kræver udvikling af mere effektive og integrerede kapitalmarkeder. Regeringen støtter aktivt arbejdet med at skabe større og mere effektive fælleseuropæiske kapitalmarkeder. Regeringen finder det vigtigt, at der pågår en parallel indsats i EU-landene med produktivitetsforbedrende nationale reformer, så det er attraktivt at investere i virksomheder i EU. Regeringen finder det vigtigt, at et fokus på mobilisering af opsparinger i EU ikke leder til omfattende omstrukturering af eksisterende velfungerende modeller og rammer for finansielle tjenesteydel-

ser. Fokus bør være på tiltag, der mest effektivt tilvejebringer kapital til virksomhederne, samtidig med at borgerne kan opnå gavn herved. Dette kan bl.a. gøres ved at fjerne unødvendige administrative byrder samt ved at finde nye eller alternative løsninger, hvor gevinsterne opvejer byrder og andre omkostninger, og dermed leverer reel merværdi for EU's virksomheder og borgere.

2. Baggrund

ECOFIN skal 13. maj 2025 drøfte Kommissionens meddelelse om en opsparrings- og investeringsunion (SIU) fra 19. marts 2025, som indeholder en beskrivelse af og tidslinje for en række tiltag, som Kommissionen ventes at fremsætte i den kommende tid mhp. at fremme SIU. Meddelelsen om SIU skal desuden ses i lyset af EU's overordnede målsætning om at styrke europæisk konkurrenceevne. Det polske formandskab ønsker med drøftelsen i ECOFIN især at sætte fokus på koblingen mellem SIU og dagsordenen vedrørende regelforenklinger og byrdelempelser i EU, som blandt andet har været omdrejningspunktet for en tidligere meddelelse fra Kommissionen om *gennemførelse og forenkling* fra 12. februar 2025.¹

Kommissionen, EU-landene og Europa-Parlamentet har i de seneste år arbejdet på at fremme en kapitalmarkedsunion ("Capital Markets Union" – CMU) i form af en styrkelse af det finansielle indre marked for alle EU-lande. EU oplever dog fortsat, at ikke-professionelle investorer (husholdninger) i høj grad placerer deres opsparede midler i bankindsud (70 pct.) frem for investeringer i kapitalmarkedsinstrumenter (30 pct.). Opsparingerne via bankindsud spiller en central rolle i EU's økonomi, men øgede (direkte) kapitalmarkedsinvesteringer vil kunne øge kapitalmarkedernes skala og dybde og herigennem tilvejebringe en række finansieringsmuligheder for virksomhederne, herunder finansiering til mere innovative investeringer med højere risiko og forventet afkast end bankfinansiering typisk er egnet til.

Meddelelsen om SIU bygger også videre på den rapport, som den tidligere ECB-formand, Mario Draghi, offentliggjorde 9. september 2024 om EU's konkurrenceevne. Rapporten² var bestilt af kommissionsformanden som indspil til kommende konkurrenceevneinitiativer fra Kommissionen og fokuserede på følgende overordnede indsatsområder: 1) behovet for at lukke innovationsgabene ift. USA og Kina, 2) øget dekarbonisering sammen med styrkelse af konkurrenceevnen og 3) styrket sikkerhed og reduktion af kritiske afhængigheder.

¹ Europa-Kommissionen, "Et enklere og hurtigere Europa: Meddelelse om gennemførelse og forenkling" (COM(2025) 47 af 12. februar 2025).

² For en uddybende gennemgang af rapporten, se samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 18.02.2025 omhandlende Kommissionens konkurrenceevnekompass, KOM (2025)30.

Endelig skal meddelelsen også ses i sammenhæng med Kommissionens meddelelse om konkurrenceevnekompasset³ fra 29. januar 2025, hvor SIU blev fremhævet som et nøgleelement i styrkelsen af europæisk konkurrenceevne.

3. Formål og indhold

Kommissionen offentliggjorde sin meddelelse om SIU 19. marts 2025. Formålet er at forbedre, hvordan det finansielle system i EU kanalisere opsparinger til investeringer for at sikre en bredere vifte af bedre finansielle muligheder for borgere og virksomheder under hensyntagen til en bæredygtig konkurrenceevne og finansiell stabilitet.

Meddelelsen identificerer fire hovedområder for kommende tiltag, hvor nogle fokuserer på indsatser på EU-niveau, mens andre indsatser i højere grad retter sig mod nationale tiltag i EU-landene. Initiativerne kan inddeles i 1) borgere og opsparing, 2) investeringer og finansiering, 3) integration og omfang og 4) effektivt tilsyn i det indre marked. Meddelelsen peger på bl.a. følgende:

- 1. Fokus på borgere og opsparing:** EU's detailopsparinger spiller en central rolle i at finansiere EU's økonomi, men med SIU lægges op til at tilskynde borgere til at investere mere i kapitalmarkederne frem for at placere midlerne i bankindsparinger. Kommissionen fremhæver, at ordninger med opsparings- og investeringskonti kan øge detailinvestordeltagelsen og derfor bør udbredes i EU på grundlag af eksisterende bedste praksis suppleret med en anbefaling om favorabel skattebehandling. Der lægges samtidig op til en mere koordineret indsats på EU- og nationalt plan for at øge den gennemsnitlige finansielle dannelse i hele EU på baggrund af erfaringer og igangværende initiativer. Derudover skal detailinvestorer have adgang til simpel information om investeringer. Afslutningsvist fremhæver Kommissionen også, at der skal være støtte til yderligere udbredelse af supplerende pensionsordninger, bl.a. med automatisk medlemskab, bedre sporing af pensioner samt betingelser for, at pensionssektoren kan levere bedre resultater på lang sigt.
- 2. Investering og finansiering:** Kommissionen vurderer, at der er et behov for øgede finansieringsmuligheder for alle virksomheder i EU fra opstartsfasen til mere modne virksomheder, herunder et fokus på at øge udbuddet af risikovillig kapital og vækstkapital (også kaldet alternative aktivklasser). Kommissionen lægger derfor op til, at institutionelle investorer som fx forsikringsselskaber og pensionsselskaber skal have bedre adgang til investeringer i egenkapital og alternative aktivklasser, og at reglerne for venture- og vækstkapitalfonde skal være mere fleksible og forholdsmæssige. Kommissionen vil undersøge, hvordan EU kan supplere og mobilisere private investeringer inden for venture- og vækstkapitalområdet, ligesom det skal være lettere at komme ud af investeringer

³ Meddelelse: eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0030&qid=1742376884514

(såkaldt investeringsexit). Der skal ifølge Kommissionen være en mere harmoniseret tilgang til beskatningsforhold i EU for at fremme grænseoverskridende investeringsaktivitet. Slutteligt angiver Kommissionen, at der skal sættes skub i sekuritiseringsmarkederne i EU for at frigøre kapital til långivning til private husholdninger og virksomheder ved at bankerne får mulighed for at overføre risici til dem, der er i stand til at bære dem.

- 3. Integration og omfang:** Kommissionen fremhæver, at det er vigtigt at skabe en dynamisk og modstandsdygtig økonomi i EU. Kommission vil derfor fjerne resterende nationale barrierer, der medfører fragmentation i EU's kapitalmarkeder, bl.a. ved mere totalharmonisering i lovgivning, øget håndhævelse af reglerne og sagsanlæg mod EU-lande, der ikke anvender EU-reglerne korrekt, og øget samarbejde med de europæiske tilsynsmyndigheder. Dette skal understøtte en markedsdrevet konsolidering i EU og bidrage til lettere ageren på tværs af EU-landene for investorer, formidlere og udstedere af værdipapirer. Reglerne for investeringsfondssektoren skal strømlines mhp. at fremme grænseoverskridende aktivitet og koncernaktivitet, reglerne skal moderniseres ift. anvendelse af ny teknologi og finansiell udvikling. Overlappende byrder skal fjernes for at fremme investeringsmuligheder og sænke gebyrer for investorer.
- 4. Effektivt tilsyn i det indre marked:** Harmoniseret tilsyn er en målsætning med SIU, og Kommissionen angiver, at alle operatører på det finansielle marked skal have samme tilsynsmæssige behandling uanset lokation i EU. De europæiske tilsynsmyndigheder vil skulle identificere og håndtere nationale tilgange, der fører til fragmentering og unødige administrative byrder og hindrer grænseoverskridende aktivitet, og de skal gøre øget brug af tilsynskonvergensværktøjer samt stille deres ekspertise og støtte til rådighed på systematisk vis. I tilfælde, hvor markedsdeltagere har en betydelig grænseoverskridende tilstedeværelse, vil Kommissionen overveje at fremsætte forslag om centralisering af tilsynsopgaven.

Meddelelsen peger endvidere på behovet for at fortsætte arbejdet med integration af banksektoren inden for rammerne af bankunionen og samtidig sikre, at EU's banker fx ikke unødigt har andre vilkår end banker i andre jurisdiktioner (dvs. sikre fælles spilleregler ('level playing field')), så de bevarer deres konkurrencedygtighed på det globale marked. I den forbindelse fremhæver Kommissionen færdiggørelse af ordninger til krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter og nationale indskydergarantiordninger (CMDI) og en sektorfinansieret fælles indskyderforsikringsordning (EDIS).

Slutteligt vil Kommissionen offentliggøre en midtvejsevaluering af opsparings- og investeringsunionen senest i 2. kvartal 2027 efter inddragelse af interesserter.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Konkrete initiativer mhp. at fremme SIU kan have statsfinansielle konsekvenser. Det gælder fx initiativer, der ændrer det nuværende tilsynssetup eller øger brugen af offentlige midler til at mobilisere privat kapital.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser. Konkrete initiativer, der har til formål at styrke europæisk konkurrenceevne, vil kunne have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, særligt i det omfang initiativerne bidrager til at styrke og effektivisere rammebetingelserne for udbuddet af risikovillig kapital.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. SIU kan have positive samfundsøkonomiske effekter for EU-landene ved fx at mobilisere yderligere risikovillig kapital og dermed bidrage til at fremme innovation og vækst i EU.

8. Høring

Kommissionens meddelelse blev sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor 20. marts 2025 med frist for bemærkninger den 3. april 2025, *jf. grund- og nærhedsnotat vedr. Kommissionens meddelelse om opsparings- og investeringsunionen – en strategi til fremme af borgernes velstand og økonomisk konkurrenceevne i EU, KOM (2025) 124 af 23. april 2025.*

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene forventes at tage positivt imod meddelelsen. Der er bred støtte til at styrke kapitalmarkederne i EU, herunder den tidligere kapitalmarkedsunion og fortsættelsen i form af opsparings- og investeringsunionen, omend der kan være uenighed om konkrete tiltag. Der har været bred opbakning blandt EU-landene til at øge brugen af erfaringsudveksling for at fremme nye ideer og metoder på tværs af jurisdiktioner.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen tager overordnet positivt imod Kommissionens meddelelse og vil tage stilling til de kommende konkrete forslag i takt med, at de fremlægges, herunder tilgangen til opfordringer om nationale tiltag.

For regeringen er det vigtigt at gøre det lettere at starte og drive virksomhed og investere i Europa ved at forenkle reguleringen og derigennem fjerne unødvendige administrative byrder. EU skal have fælles spilleregler også for virksomheder og kapital, men løsningerne skal sikre, at gevinsterne opvejer byrder og andre omkostninger og leverer reel merværdi for EU's virksomheder og borgere, ikke mere kompleksitet. Det er vigtigt, at nye lovgivningsinitiativer er forenelige med forenklingsdagsordenen og princippet om færrest mulige byrder, som uden opvejes af gevinsterne.

Regeringen finder, at yderligere mobilisering og tiltrækning af privat kapital er afgørende for EU's konkurrenceevne og for at kunne finansiere øvrige politiske prioriteter. Det kræver udvikling af mere effektive og integrerede kapitalmarkeder i Europa, herunder igennem opsparings- og investeringsunionen. Regeringen støtter aktivt et større og mere effektivt fælleseuropæisk kapitalmarked, ligesom regeringen løbende vil vurdere relevante nationale skridt, der vil kunne bidrage til at styrke kapitalmarkederne. Regeringen støtter samtidig meddelelsens klare budskab om at EU-landene skal fokusere på, at borgerne opbygger pensionsopsparinger, da det vil være til gavn for både kapitalmarkedernes dybde og virksomhedernes finansieringsmuligheder, men også for at aflaste offentlige budgetter på sigt samt for borgeren selv. Det danske pensionssystem med arbejdsmarkedspensioner ventes at udgøre "best practice" og dermed benchmarket for Kommissionens anbefalinger.

Regeringen er åben over for alle nye initiativer, der styrker kapitalmarkederne og øger investeringerne i EU, såfremt der påvises merværdi. Det er i den forbindelse vigtigt, at erhvervslivets rammevilkår samtidig forbedres, ligesom der bør gennemføres nødvendige strukturreformer aht. virksomhedernes produktivitet og produktionsmuligheder, så det også er attraktivt at investere i de europæiske virksomheder.

Fælleseuropæiske markedsbaserede investerings- og opsparingsprodukter/konti kan mobilisere privat kapital. Regeringen er åben over for at genbese, om eksisterende rammer for investeringsprodukter og -konti rammer den rette balance mellem risiko ved et givet produkt og krav forbundet med at udbyde eller købe produktet.

Regeringen står klar til at dele danske erfaringer med fx aktiesparekontoen og grundlaget for det danske pensionssystem.

Det er vigtigt, at overvejelser om ændringer i den nuværende tilsynsstruktur i form af øget centraliseret tilsyn, dvs. flytning af nationale tilsynskompetencer til europæiske finansielle tilsynsmyndigheder, eller øget harmonisering eller

konvergens i tilsynspraksis, tager udgangspunkt i solide konsekvensanalyser og velbelyst merværdi.

Regeringen finder det hensigtsmæssigt med øget vidensdeling vedr. finansiell dannelse på EU-niveau og imødeser Kommissionens kommende initiativer på området. Samtidig er det vigtigt for regeringen, at det konkrete arbejde med styrket finansiell dannelse foregår nationalt, da det er en national kompetence.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat om Kommissionens meddelelse vedrørende opsparrings- og investeringsunionen (SIU) blev oversendt til Folketingets Europaudvalg 23. april 2025.

Dagsordenspunkt 3: Forslag om låneinstrument til forsvarsinvesteringer (SAFE)

1. Resume

ECOFIN vil 13. maj 2025 drøfte formandskabets kompromisforslag vedr. etablering af et nyt låneinstrument mhp. udlån til forsvarsinvesteringer og styrkelse af den europæiske forsvarsindustri ('Security Action For Europe – SAFE). Det er muligt, at der ifm. ECOFIN 13. maj vil kunne opnås overordnet enighed om instrumentet, og at det på den baggrund vil kunne blive vedtaget på et efterfølgende rådsmøde i maj 2025.

Formandskabets kompromisforslag til SAFE-instrument ventes at ligge tæt op ad Kommissionens forslag af 19. marts 2025, som blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 4. april 2025. De væsentligste justeringer i kompromisforslaget sammenholdt med Kommissionens forslag ventes at vedrøre de områder, som instrumentet kan anvendes til at finansiere samt beslutningsproceduren, hvor der nu lægges op til, at det er Rådet der træffer afgørelse om tildeling af lån frem for Kommissionen, hvilket der blev lagt op til i Kommissionens forslag.

Kompromisforslaget indebærer som Kommissionens forslag et nyt finansielt instrument på op til 150. mia. euro til støtte i form af lån til EU-landene, som under instrumentet kan anmode om finansiell assistance til finansiering af fællesindkøb og anskaffelse af forsvarsmateriel og forsvarsunderstøttende produkter, der falder inden for en række fastsatte områder.

Med låneinstrumentet bemyndiges Kommissionen til at låne penge på de finansielle markeder, mhp. at provenuet herfra genudlånes til de EU-lande, der måtte anmode herom. Lånene vil skulle udmøntes gennem fælles indkøb og anskaffelser af forsvarsmateriel, hvor mindst et land, der deltager i et fælles indkøb eller anskaffelse, modtager lån fra instrumentet. Ud over EU-lande vil EØS-EFTA-lande (Norge, Island eller Liechtenstein), EU-kandidatlande (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Tyrkiet og Ukraine), potentielle EU-kandidatlande (Kosovo) og lande som EU har en sikkerheds- og forsvarsaftale med (Albanien, Japan, Moldova, Nordmakedonien, Norge og Sydkorea) også kunne deltage i fælles indkøb og anskaffelser, såfremt de selv tilvejebringer finansiering.

De første 12 måneder af instrumentets levetid vil være undtaget kravet om fælles indkøb, men det skal fortsat være muligt for andre lande at tilgå kontrakter indgået af enkeltlande i denne periode. Der lægges desuden op til, at fælles indkøb eller anskaffelser foretages inden for rammerne af en række betingelser for udbudsproceduren, som skal sikre at den europæiske forsvarsindustri styrkes. Det gælder bl.a. krav til lokation for leverandører og krav om at

mindst 65 pct. af komponenter i et fælles indkøbt slutprodukt – målt som omkostningers andel af de samlede omkostninger - skal have oprindelse i et EU-land, et EØS-EFTA-land eller Ukraine.

Lande, der ønsker at anvende instrumentet, skal inden for seks måneder efter ikrafttrædelse indsende en anmodning i form af en låneansøgning, der suppleres af en investeringsplan. Planen vil skulle indeholde en række beskrivelser, herunder en beskrivelse af indkøbet og dets overensstemmelse med instrumentets anvendelsesområde. Kommissionen vil på baggrund af en vurdering af modtagne ansøgninger stille forslag om tildeling af lån, hvorefter Rådet vil have fire uger til at vedtage det pågældende lån. Fordelingen af udlån mellem landene skal leve op til en bestemmelse om at de tre lande med den største andel af den samlede finansielle assistance ikke tilsammen må modtage mere end 60 pct. af den samlede finansielle assistance.

Regeringen finder det væsentligt, at EU-landene investerer mere i forsvar, og at det gøres hurtigt for at sikre europæisk oprustning og styrkelsen af Europas forsvarsevne med henblik på, at Europa skal kunne forsvare sig selv senest i 2030, herunder som bidrag til transatlantisk sikkerhed. Regeringen støtter generelt indholdet i det ventede kompromisforslag til et låneinstrument, herunder at instrumentet er midlertidigt og udmøntes gennem udlån til EU-landene, samt at instrumentet bidrager til en hurtig og effektiv oprustning, der samtidig kan styrke den europæiske forsvarsindustri. Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig en evt. enighed i Rådet om et SAFE-instrument på linje med det ventede kompromisforslag, der vurderes i overensstemmelse med forhandlingsoplægget af 4. april 2025 i Folketingets Europaudvalg.

2. Baggrund

Kommissionen og EU's Fælles Udenrigstjeneste har 19. marts 2025 fremlagt en forsvarspakke, der skal understøtte opbygningen af EU's forsvarsevne frem mod 2030. Pakken kommer i forlængelse af Kommissionens *REARM Europe* plan for oprustning af europæisk forsvar, som blev annonceret af kommissionsformanden 4. marts 2025. Pakken indeholder følgende udspil fra Kommissionen:

- Hvidbog om fremtiden for europæisk forsvar
- Forslag til nyt låneinstrument mhp. udlån til forsvarsinvesteringer ('Security Action for Europe' - SAFE), der skal sikre en styrket forsvarsindustriel kapacitet i Europa
- Meddelelse vedr. anvendelse af de finanspolitiske reglers nationale undtagelsesklausul mhp. fremme af forsvarsinvesteringer

Hvidbogen om fremtiden for europæisk forsvar, *European Defence Readiness 2030*, skitserer det aktuelle trusselsbillede i Europa og understreger vigtigheden af, at EU hurtigt opbygger sin forsvarsevne frem mod 2030. Det skal sikre, at EU er i stand til at tage et større ansvar for egen sikkerhed, og derved også bidrage til transatlantisk sikkerhed. Hvidbogen peger på syv områder for kritiske

forsvarskapabiliteter: 1) luft- og missilforsvar, 2) artillerisystemer, 3) ammunition og missiler, 4) droner og anti-drone systemer, 5) militær mobilitet, 6) kunstig intelligens, kvante, cyber og elektronisk krigsførelse og 7) forudsætningskabende kapabiliteter og beskyttelse af kritisk infrastruktur. Disse områder går igen i forslaget til låneinstrumentet.

Forslaget til låneinstrument ('Security Action For Europe' – SAFE), indebærer et nyt finansielt instrument til støtte i form af lån til EU-landene til investeringer i forsvarsmateriel mhp. at styrke den forsvarsindustrielle base i Europa. Meddelelsen om aktivering af den nationale undtagelsesklausul inden for EU's finanspolitiske regler udlægger overordnede retningslinjer og Kommissionens intentioner ift. anvendelse af den nationale undtagelsesklausul til fremme af forsvarsinvesteringer i EU-landene.

På det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 6. marts 2025, var der fuld opbakning til REARM Europe-planen, mens Det Europæiske Råd 20.-21. marts havde en første drøftelse af pakken publiceret 19. marts, hvor der generelt var enighed om hurtigt at tage arbejdet med pakken videre.

Forslaget til et nyt låneinstrument målrettet forsvarsinvesteringer bliver hastebehandlet, og der kan muligvis opnås enighed i Rådet i maj 2025. Efter en eventuel vedtagelse af låneinstrumentet i Rådet vil Kommissionen påbegynde implementeringen af instrumentet på linje med de vedtagne bestemmelser.

Hvidbogen ventes at være genstand for kommende drøftelser i Rådet og være retningsgivende for kommende udspil og indsatser på det sikkerheds- og forsvarspolitiske område. Konkrete forslag til Rådets beslutninger om anvendelsen af den nationale undtagelsesklausul ventes præsenteret i juni mhp. behandling på ECOFIN i juli. Folketingets Europaudvalg forelægges de to sager i særskilte forløb.

Hjemmel

Kommissionen anfører i sit forslag til låneinstrument (SAFE), at det har hjemmel i EU-traktatens (TEUF) artikel 122 om vedtagelse af foranstaltninger i tilfælde af vanskeligheder i en medlemsstat, der fremgår af EU-traktatens afsnit VIII om den økonomiske og monetære politik. Artiklen indebærer, at der kan ydes finansiel assistance fra EU til et EU-land truet af alvorlige vanskeligheder som følge af naturkatastrofer eller exceptionelle omstændigheder uden for landets kontrol. Forslag med hjemmel i artikel 122 skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal og vil omfatte alle EU-lande.

3. Formål og indhold

ECOFIN vil 13. maj 2025 drøfte formandskabets kompromisforslag vedr. etablering af et nyt låneinstrument mhp. udlån til forsvarsinvesteringer og styrkelse af den europæiske forsvarsindustri ('Security Action For Europe' – SAFE). Det er muligt, at der ifm. ECOFIN 13. maj vil kunne opnås overordnet enighed om

instrumentet, og at det på den baggrund vil kunne blive vedtaget på et efterfølgende rådsmøde i maj 2025.

Formandskabets kompromisforslag til SAFE-instrument ventes at ligge tæt op ad Kommissionens forslag af 19. marts 2025, som Folketingets Europaudvalg blev forelagt til forhandlingsoplæg 4. april 2025. De væsentligste justeringer i kompromisforslaget sammenholdt med Kommissionens forslag ventes at vedrøre følgende bestemmelser:

- Områderne som instrumentet kan anvendes til at finansiere. Kompromisforslaget lægger bl.a. op til at tilføje *kapabiliteter til landoperationer og supportsystemer hertil* samt *maritime kapabiliteter til overflade- og undervandsoperationer*.
- Beslutningsproceduren. Kompromisforslaget lægger op til, at det er Rådet der træffer beslutning om tildeling af lån fra SAFE-instrumentet i stedet for Kommissionen, som der var lagt op til i Kommissionens forslag.
- Fremskridtsrapporter. Kompromisforslaget lægger op til, at lande, der optager lån under instrumentet, alene skal aflevere betalingsanmodninger mhp. at få udbetalt lån, og derfor ikke skal aflevere fremskridtsrapporter hvert halve år, som der var lagt op til i Kommissionens forslag. Der er ikke ændret på kriterierne for udbetaling af lån pba. betalingsanmodningerne.

SAFE-instrumentet forhandles på teknisk niveau fremmod ECOFIN 13. maj 2025. I det følgende gennemgås det ventede hovedindhold i det kompromisforslag fra formandskabet, som ventes behandlet på ECOFIN 13. maj 2025. Substandsændringer ift. gengivelsen af Kommissionens forslag beskrevet i samle-notatet oversendt til Folketingets Europaudvalg 27. marts er markeret med fed samt streger i venstre margen.

Formandskabets ventede kompromisforslag

Formandskabets ventede kompromisforslag, indebærer, at der etableres et EU-finansieringsinstrument til at yde finansiel assistance i form af lån til EU-landes fællesindkøb og anskaffelse af forsvarsmateriel.

Instrumentet har til formål at styrke den europæiske forsvarsindustri, hvilket skal ske gennem lånebetingelser, der forpligter låntagerne til at indkøbe materiel, hvor minimum 65 pct. af omkostningerne forbundet med komponenter i slutproduktet er produceret i Europa, og hvor indkøb af forsvarsmateriel sker som et fællesindkøb mellem flere lande.

Anvendelsesområde og betingelser

Forslaget ventes at lægge op til, at et EU-land kan anmode om finansiel assistance til at finansiere fælles indkøb og anskaffelser af forsvarsmateriel, hvis finansiering af aktiviteter falder inden for følgende to kategorier, der overordnet svarer til de kapabilitetsprioriteter, som defineres i hvidbogen:

1. Ammunition og missiler, artillerisystemer, **kapabiliteter til landoperationer og supportsystemer hertil**, mindre droner og relaterede anti-

dronesystemer (NATO klasse 1), beskyttelse af kritisk infrastruktur, cyber og militær mobilitet **inklusiv mobilitetshæmmende kapabiliteter**.

2. Luft- og missilforsvar, **maritime kapabiliteter til overflade- og undervandsoperationer**, øvrige droner og relaterede anti-dronesystemer (NATO klasse 2 og 3), forudsætningsskabende kapabiliteter, beskyttelse af rumbaserede kapaciteter, kunstig intelligens og elektronisk krigsførelse.

Kompromisforslaget ventes at lægge op til, at instrumentet kan anvendes til køb og anskaffelse af forsvarsprodukter som falder inden for direktiv 2009/81/EC, der regulerer indkøb af militært udstyr. Der lægges også op til, at andre produkter til brug for forsvar, dvs. produkter, som falder uden for områderne fastsat af direktiv 2009/81/EC, men som er nødvendige for eller har til formål at understøtte forsvarsmæssige formål, vil indgå i definitionen. Der lægges desuden op til, at lånene under instrumentet også kan benyttes til fællesanskaffelser til gavn for Ukraine.

Det vil være en betingelse for at modtage lån under instrumentet, at lånet anvendes til at finansiere fælles indkøb af forsvarsmateriel og forsvarsunderstøttende produkter, samt at selve långivningen er afgrænset til udlån til EU-lande. Fælles indkøb er i forslaget defineret som et indkøb af forsvarsmateriel inden for ovennævnte kategorier gennemført af ét EU-land sammen med et andet EU-land, eller sammen med et EØS-EFTA-land (Norge, Island og Lichtenstein) eller Ukraine. EU-kandidatlande (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Tyrkiet og Ukraine), potentielle EU-kandidatlande (Kosovo) eller lande som EU har en sikkerheds- og forsvarsaftale med (Albanien, Japan, Moldova, Nordmakedonien, Norge og Sydkorea) kan også deltage i de fælles indkøb. Definitionen indebærer, at mindst et af de deltagende EU-lande modtager lån gennem SAFE. Lande uden for EU, som deltager i de fælles indkøb, skal selv tilvejebringe finansiering. Inden for de første 12 måneder efter ikrafttrædelse af SAFE-forordningen kan et land, der får støtte fra SAFE, dog være undtaget fra kravet om fællesanskaffelser, såfremt landet aktivt sikrer, at mindst et andet land senere kan tilslutte sig indkøbet på lige vilkår.

Fælles indkøb og anskaffelse af forsvarsmateriel, hvor mindst et land modtager finansiel assistance under SAFE-instrumentet, vil være fritaget for moms.

Derudover indeholder formandskabets ventede kompromisforslag en række generelle betingelser om, hvor forsvarsmateriellet kan indkøbes. Der stilles en række kriterier til indgåelse af kontrakter, der skal sikre, at instrumentet primært målrettes investeringer i den europæiske forsvarsindustri, herunder bl.a. et kriterie om, at 65 pct. af omkostninger til komponenterne i et slutprodukt der indkøbes i fælleskab skal have oprindelse i et EU-land, EØS-EFTA -land eller Ukraine.

En indgået kontrakt eller rammeaftale, der opfylder forslagets kriterier, kan i visse tilfælde ændres, såfremt lande, der står uden for kontrakten eller rammeaftalen, ønsker at indgå i fællesindkøb. Der lægges op til, at det være tilstrækkeligt, at blot et af landene modtager lån under instrumentet. **Fælles indkøb under instrumentet kan desuden indeholde eksisterende kontrakter, der er indgået forud for ikrafttrædelse af instrumentet, såfremt kriterierne for fælles indkøb er opfyldt.**

Ved brug af instrumentet forpligter de respektive EU-lande sig til at inkludere en beskrivelse af aktiviteter, som styrker forsyningssikkerhed og modstandsdugtighed, særligt ved at facilitere adgang til forsvarssektoren for SMV'er, mid-caps og nye aktører på markedet.

Finansiering og type af finansiel assistance

Den finansielle assistance vil være i form af lån fra Kommissionen til et EU-land. Modtagerlandet skal tilbagebetale lån, inkl. en rente, som svarer til Kommissionens omkostninger forbundet med at finansiere lånene. Den finansielle assistance kan ikke overstige 150 mia. euro for alle EU-lande samlet set.

Med instrumentet bemyndiges Kommissionen til at optage lån på de finansielle markeder mhp. at provenuet herfra genudlånes til de EU-lande, der måtte anmode herom. Det er de enkelte modtagerlande af lån, som er ansvarlige for tilbagebetalingen af lånene samt rente- og administrationsomkostninger.

De lån, som Kommissionen optager på markederne, garanteres under EU-budgettets indtægtsloft, der angiver den øvre grænse for EU-landenes årlige betalinger. Indtægtsloftet er fastsat højere (1,4 pct. af EU's BNI) end de årlige udgiftslofter for EU-budgettet (ca. 1 pct. af EU's BNI) af hensyn til, at Kommissionen kan anmode om betalinger fra EU-landene ud over udgiftslofterne i tilfælde af eventuel indfrielse af garantiforpligtigelser. Forskellen mellem disse to lofter betegnes ofte som EU-budgettets "headroom".

Indfrielse af garantien vil alene være relevant, hvis et modtagerland midlertidigt ikke kan tilbagebetale forfaldne afdrag og renter. De nærmere betingelser for tilbagebetaling af lån fastlægges i låneaftaler mellem Kommissionen og de modtagende lande. De udstedte obligationer til at finansiere lånene kan dog maksimalt have en løbetid på 45 år.

Operationalisering

SAFE-instrumentet vil være et midlertidigt låneinstrument, hvor lande, der ansøger, kan få tildelt lån, som kan blive udbetalt i rater frem til den 31. december 2030 pba. betalingsanmodninger. Det ventede forslag indebærer op til to ansøgningsrunder:

1. En runde med frist for ansøgninger seks måneder efter låneinstrumentets ikrafttrædelse. Forslaget til låneinstrument lægger op til, at Kommissionen

skal arbejde for en hurtig godkendelse af ansøgninger indsendt i denne første runde.

2. En eventuel anden runde vedr. eventuelle tilbageværende midler med frist for ansøgning 31. december 2026. Forslaget indebærer, at Kommissionen skal **behandle** ansøgninger indsendt ifm. denne eventuelle anden runde senest 30. juni 2027.

Låneansøgningerne skal suppleres af en *investeringsplan for europæisk forsvarsindustri*, som skal indeholde følgende elementer:

3. En beskrivelse af indkøbet og dets overensstemmelse med instrumentets anvendelsesområde.
4. En beskrivelse af planlagte aktiviteter, estimerede udgifter og foranstaltninger ifm. indkøbet.
5. Hvor relevant, en beskrivelse af eventuel involvering af Ukraine i aktiviteter, udgifter og tiltag, eller af forventede aktiviteter, som vil være til gavn for Ukraine i forsvarsplanen.
6. En beskrivelse af de planlagte indkøb og aktiviteters overensstemmelse med betingelserne for långivning via SAFE.

Betalingsanmodninger **kan indsendes op til to gange årligt**, og skal indeholde tilstrækkelige begrundelser for anmodningen, **hvilket indebærer dokumentation for fremskridt ift. opfyldelsen af investeringsplanen**. Ved en positiv vurdering af en **betalingsanmodning** træffer Kommissionen beslutning om udbetaling af lånet. Hvis Kommissionen vurderer en betalingsanmodning som utilstrækkelig kan hele eller dele af det tildelte lån suspenderes. Ansøgerlande kan i deres investeringsplaner dog anmode om en forudbetaling på op til 15 pct. af det samlede tildelte lånebeløb, som udbetales efter Kommissionens vurdering, når låneaftalen er trådt i kraft.

For at kunne træffe beslutning om tildeling af lån under instrumentet og godkendelse af betalingsanmodninger skal Kommissionen have fuld adgang til oplysninger, herunder klassificerede oplysninger, der er nødvendige for at verificere betingelserne for udbetaling af betalinger og for at gennemføre relevante kontroller, vurderinger, revisioner og undersøgelser.

Regler og beslutning om fordeling

Det ventede forslag fastlægger en regel for fordelingen af den finansielle assistance mellem EU-landene. Det indebærer, at de tre lande med den største andel af den samlede finansielle assistance ikke tilsammen kan have en andel, som overstiger 60 pct. af den samlede finansielle assistance på op til 150 mia. euro. Det skal sikre, at den finansielle assistance ikke i for høj grad koncentrerer på nogle få og store lande.

På en vurdering af et ansøgerlands investeringsplan for europæisk forsvarsindustri vil Kommissionen **stille forslag til Rådet** om tildeling af lån under instrumentet. Kommissionens **forslag** skal indeholde 1) en vurdering af ansøgerlandenes investeringsplan og 2) størrelse på det tildelte lån, såfremt Kommissionen vurderer ansøgningen positivt. Kommissionen skal foretage sin vurdering **og fremsætte sit forslag** uden unødigt forsinkelse.

I **sine forslag** om tildeling af lån under instrumentet, skal Kommissionen tage hensyn til ansøgende landes aktuelle og forventede finansieringsbehov samt omfanget af øvrige modtagne og planlagte ansøgninger. I tilfælde af behov for prioritering mellem ansøgere skal tildeling ske på principper om ligebehandling, solidaritet, proportionalitet og transparens.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke medlovgiver på forslaget.

Forslaget indebærer, at Kommissionen årligt skal orientere Europa-Parlamentet om anvendelsen af den finansielle assistance tilgængelig via låneinstrumentet.

5. Nærhedsprincippet

Idet der er tale om finansiell assistance til *nationale* indsatser, vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har karakter af en forordning, som er direkte gældende i EU-landene.

Følgende eksisterende lovgivning om moms, følger det af momsloven, som i vidt omfang udgør en implementering af momssystemdirektivet, at levering af varer og ydelser mod vederlag i Danmark som udgangspunkt er momspligtig. Levering af en række varer og ydelser er allerede fritaget for momspligt. Det gælder blandt andet salg, ombygning, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af skibe og luftfartøjer og tilhørende udstyr.

Forslaget indeholder et forslag om momsfritagelse af levering, indførsel og erhvervelse af følgende varer, når disse indkøbes med midler fra låneinstrumentet:

7. Ammunition og missiler, artillerisystemer, kapabiliteter til landoperationer og supportsystemer hertil, mindre droner og relaterede anti-dronesystemer (NATO klasse 1), beskyttelse af kritisk infrastruktur, cyber og militær mobilitet inklusiv mobilitetshæmmende kapabiliteter.
8. Luft- og missilforsvar, maritime kapabiliteter til overflade- og undervandsoperationer, øvrige droner og relaterede anti-dronesystemer (NATO klasse 2 og 3), forudsætningsskabende kapabiliteter, beskyttelse af rumbaserede kapaciteter, kunstig intelligens og elektronisk krigsførelse.

Idet der er tale om en forordning, skal fritagelsen ikke indsættes i hverken momssystemdirektivet eller momsloven for at få virkning. Fritagelsen gælder således umiddelbart fra og med datoen for ikrafttrædelse af forordningen.

Det undersøges, hvorledes fritagelsen konkret skal administreres. Der udestår således en stillingtagen til, om der konkret skal udarbejdes en fritagelsesattest, som leverandøren skal opbevare som dokumentation for det momsfrie salg.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Garantien for lånet via EU-budgettets indtægtsloft indebærer, at EU-landene indirekte garanterer for lånet. Evt. manglende tilbagebetaling af lån vil således kunne have betydelige negative statsfinansielle konsekvenser sfa. garantistillelsen i EU-budgettet. Danmark hæfter for omkring 2,3 pct. af EU's samlede forpligtelser under EU's indtægtsloft, hvilket svarer til ca. 3,5 mia. euro eller 25,7 mia. kr. af instrumentets samlede lånekapacitet på 150 mia. euro.

Ved udstedelse af en garanti skal der tilvejebringes finansiering svarende til den beregnede statsfinansielle risiko ved garantien, *jf. budgetvejledningen 2.2.15*. Garantien medfører således behov for, at der finansieres en risikopræmie svarende til den danske andel af den kreditrisiko, der er forbundet med genudlånene. De statsfinansielle risici forbundet med ordningen vurderes til en risikopræmie på 0,3 pct. af den danske andel af den samlede låneramme der derved skønnes isoleret at ville indebære statsfinansielle udgifter på ca. 76 mio. kr. årligt.

Fsva. forslaget om momsfrigtagelse gælder dette kun for indkøb, der foretages ved fællesindkøb ifm. udmøntningen af låneinstrumentet. Der vurderes ikke at være provenumæssige og dermed statsfinansielle konsekvenser forbundet med denne del af forslaget. Det skyldes, at momsfrigtagelsen ikke gælder for statens eksisterende aftaler, men alene for de indkøb, der er foretaget under SAFE-ordningen. Idet momsfrigtagelsen indebærer reducerede omkostninger ifm. indkøb af forsvarsmateriel, som modsvares af en tilsvarende reduceret indtægt på momskontoen, vil det ikke have provenumæssige konsekvenser for staten. Det bemærkes dog, at det vil være nødvendigt at tage højde for momsfrigtagelsen i forbindelse med kontrakter indgået ifm. fælles indkøb under låneinstrumentet.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Udmøntningen af låneinstrumentet vil kunne have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser i det omfang udlån fra instrumentet anvendes til indkøb af vare- og tjenesteydelser fra europæiske virksomheder, som ikke havde været foretaget uden støtte fra instrumentet. EU-tiltag der er med til at sætte mål og retning for europæisk oprustning vil generelt kunne bidrage til større og mere langsigtede ordrer, og dermed forudsigelighed i efterspørgslen på forsvarsrelaterede produkter og ydelser i den europæiske forsvarsindustri. Dette vil sandsynligvis være med til at skabe forudsigelige rammer for europæiske forsvarsvirksomhedernes produktion af forsvarsmateriel, hvilket kan styrke det indre

marked for forsvarsmateriel i sin helhed og dermed have positive spillover-effekter i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Etablering af et låneinstrument på linje med Kommissionens forslag vurderes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene er generelt enige om behovet for en hurtig og effektiv europæisk oprustning, som kan styrke europæisk sikkerhed og forsvar, og der opleves bred opbakning til Kommissionens forslag om SAFE-instrumentet. Fra Kommissionens side ventes desuden et ønske om, at lande med robuste økonomier, herunder Danmark, vil deltage i fælles indkøb, hvor finansiering fra låneinstrumentet til nogle af de deltagende lande indgår.

Formandskabets kompromisforslag, som der ventes overordnet støtte til blandt mange EU-lande, afspejler en række balancer mellem EU-landenes forskellige hensyn. Nogle lande har fx givet udtryk for forskellige holdninger fsva. kriterier for udmøntning af låneinstrumentet. Nogle lande har udtrykt støtte til kravet om, at indkøb og anskaffelse af forsvarsmateriel primært skal ske hos europæiske virksomheder, mens andre lande understreger behovet for en hurtig oprustning og vigtigheden af fortsat militær støtte til Ukraine, hvor fokus på europæiske leverandører kan begrænse udbuddet af forsvarsmateriel og herved forsinke processen. Dertil har der været forskellige ønsker til anvendelsesområdet og de specifikke kapabilitetsområder, der skal inkluderes i anvendelsesområdet.

Der har bl.a. også været drøftelse af, hvorvidt kredsen af lande uden for EU, der kan deltage i projekter finansieret af instrumentet, er passende, eller om denne kreds eventuelt bør udvides med øvrige ligesindede lande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser med stor alvor på den aktuelle sikkerhedspolitiske situation og arbejder for, at EU hurtigst muligt kan tage vare på egen sikkerhed samt sikre fortsat støtte til Ukraine. Regeringen finder det i det lys væsentligt, at EU-landene investerer mere i forsvar, at det gøres i fællesskab og at det gøres hurtigt for at sikre europæisk oprustning og styrkelsen af Europas forsvarsevne med henblik på, at Europa skal kunne forsvare sig selv senest i 2030, herunder som bidrag til transatlantisk sikkerhed. Regeringen støtter på den baggrund og på linje med forhandlingsoplæggene af 4. april og 5. marts 2025 i Folketingets Europaudvalg, at Kommissionen har fremsat forslag til et låneinstrument (SAFE), samt at dette behandles hurtigt og effektivt i Rådet.

Regeringen støtter generelt indholdet i formandskabets ventede kompromisforslag til låneinstrument. Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig det kompromisforslag om et SAFE-instrument, som der kan opnås enighed om i Rådet,

evt. på linje med det ventede kompromisforslag, og som vurderes i overensstemmelse med forhandlingsoplægget af 4. april 2025 i Folketingets Europaudvalg.

Regeringen finder det væsentligt, at instrumentet er midlertidigt og udmøntes gennem udlån til EU-landene, der giver EU-lande med relativt høje finansieringsomkostninger på de finansielle markeder mulighed for at optage lån på mere favorable vilkår til opbygning af kritiske forsvarskapabiliteter i Europa. Det er vigtigt at instrumentet generelt baseres på sunde økonomiske principper, der bevarer incitamentet til ansvarlig økonomisk politik i EU-landene.

Regeringen finder det væsentligt, at låneinstrumentet bidrager til reel og hastig opbygning af europæisk forsvarsevne, der afspejler den aktuelle, sikkerhedspolitiske situation, og målrettes udlån til finansiering af aktiviteter, der vurderes at styrke europæisk forsvar og sikkerhed på linje med det nuværende forslag. Regeringen støtter dertil, at instrumentet bidrager til en styrket europæisk forsvarsindustri og et styrket fælleseuropæisk forsvarssamarbejde, som en central forudsætning for europæisk oprustning og forsvarsevne samt med henblik på at understøtte NATOs forsvarsplanlægning. Det er derfor vigtigt, at man med instrumentet sender et styrket efterspørgselssignal til europæisk forsvarsindustri, at man bidrager til øget interoperabilitet mellem EU-lande, samt at man fremmer stordriftsfordele i form af forbedrede pris- og leveringsvilkår. Ligeledes er det positivt, at man sikrer god adgang for SMV'er på tværs af landene. Det er derfor væsentligt, at der sikres en balanceret tilgang til procedurer for indkøb, hvor der tages hensyn til behovet for en hurtig og omkostningseffektiv europæisk oprustning samtidig med, at den europæiske forsvarsindustri styrkes.

Det er ligeledes vigtigt for regeringen, at kompetencefordelingen i EU-traktaten respekteres.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om forslag til et nyt låneinstrument (SAFE) blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 4. april 2025.

Sagen om Kommissionens *REARM Europe* plan for oprustning af europæisk forsvar blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 5. marts 2025.

Udvidet grund- og nærhedsnotat om Kommissionens Hvidbog om fremtiden for europæisk forsvar blev oversendt til Folketingets Europaudvalg 29 april 2025.

Dagsordenspunkt 4: Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 13. maj 2025 vil igen drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine, herunder EU's finansielle støtte til Ukraine og udmøntningen af 'ERA'-lånene baseret på ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Kommissionen ventes at give en status på Ukraines økonomiske situation og finansieringsbehov. Drøftelserne kan også komme ind på EU's sanktioner mod Rusland og effekten af krigen og de internationale sanktioner på den russiske økonomi.

Regeringen finder det vigtigt, at EU indtager en ledende rolle ift. finansiell støtte til Ukraine, så længe det skulle være nødvendigt. Regeringen arbejder løbende for, at EU indfører de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan findes enighed om i EU.

2. Baggrund

ECOFIN har løbende drøftet de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine på rådsmøderne siden krigens start i februar 2022. Drøftelserne har dækket en række forskellige emner, herunder de økonomiske udsigter for EU-landene og Ukraine, den internationale finansielle støtte til Ukraine samt aspekter af EU's sanktioner mod Rusland. Der henvises generelt til tidligere samlenotater om økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine – senest forud for ECOFIN 11. marts 2025.

3. Formål og indhold

ECOFIN 13. maj 2025 vil igen drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne vil blandt andet kunne berøre:

- Status på udmøntningen af EU- og G7-lån baseret på afkast fra immobiliserede russiske centralbankaktiver
- Udviklingen i Ukraines økonomi og finansieringsbehov
- EU's sanktioner mod Rusland og den økonomiske situation i Rusland

ERA-lån og samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine

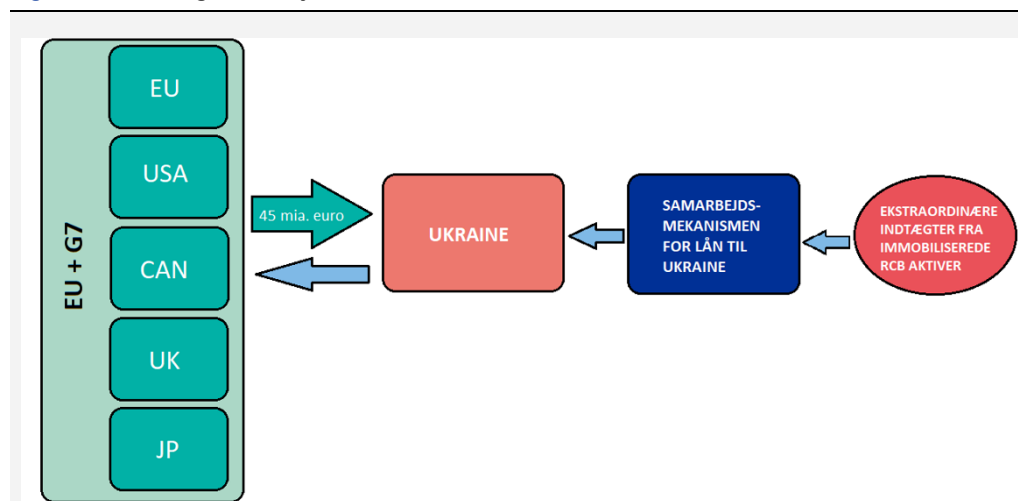
G7-landenes finansministre annoncerede 25. oktober 2024, at der var opnået enighed om en endelig aftale om operationaliseringen af G7-erklæringen fra juni 2024 og de såkaldte *ERA-lån* til Ukraine ('Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine') på op til 45 mia. euro baseret på de fremtidige ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver.

Lånene skal ses i forlængelse af det tidligere arbejde i EU med at anvende de løbende ekstraordinære indtægter til at støtte Ukraine og har dermed til formål

at fremrykke den støtte, som over tid alligevel var tilfaldet Ukraine. De ekstraordinære indtægter forventes årligt at udgøre 2,5-3,5 mia. euro.

Den 23. oktober 2024 vedtog EU forordningen om *oprettelse af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine og ekstraordinær makrofinansiel assistance (MFA) til Ukraine*. For ekstraordinære indtægter oppebåret i 2025 og frem vil 95 pct. kanaliseres til den nye samarbejdsmekanisme udelukkende med henblik på at betale afdrag, renter og øvrige udgifter på de nye ERA-lån fra dels EU (ekstraordinære MFA-lån) og dels øvrige G7-partnere, *jf. figur 1*. Det er således ikke intentionen med samarbejdsmekanismen og de ekstraordinære indtægter, at de skal tilbagebetale fx tidligere MFA-lån eller lånestøtten under Ukraine-faciliteten. De ekstraordinære indtægter blev i 2024 fortrinsvis anvendt til indkøb af militært udstyr gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF), mens en mindre del gik til civil støtte gennem Ukraine-faciliteten. Fremadrettet vil 5 pct. af indtægterne fortsat gå til direkte militær støtte gennem EPF'en.

Figur 1 ERA-lån og samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine

Kilde: Kommissionen.

Den endelige aftale om lånebidrag under samarbejdsmekanismen indebærer, at USA yder lån på knap 18 mia. euro, mens Canada, Japan og Storbritannien tilsammen bidrager med omkring 9 mia. euro.

Det ekstraordinære MFA-lån fra EU udgør de resterende godt 18 mia. euro op til samarbejdsmekanismens maksimale lånekapacitet på 45 mia. euro, *jf. tabel 1*.

Tabel 1 Lånebidrag under samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine

Lande	Beløb i mia. euro
Canada	3,3
Japan	2,9
Storbritannien	2,6
USA	17,9
EU's ekstraordinære MFA	18,1
I alt	45,0

Kilde: Kommissionen.

Russiske centralbankaktiver immobiliseret i EU løber op i en værdi af ca. 210 mia. euro og udgør ifølge Kommissionen langt størstedelen af sådanne aktiver på verdensplan. Hovedparten af de immobiliserede aktiver i EU holdes af værdipapircentralen Euroclear i Belgien. Det er værdipapircentralernes forvaltning af aktiverne, som skaber ekstraordinære indtægter, der juridisk ikke tilkommer den russiske centralbank, men værdipapircentralerne. Derudover kan værdipapircentralerne ikke forvente at opnå økonomisk gevinst fra forvaltningen af aktiverne, da de ekstraordinære indtægter udelukkende følger af de restriktive foranstaltninger over for Rusland.⁴

Det Europæiske Råd konkluderede 27. juni 2024, at Ruslands aktiver bør forblive immobiliserede, indtil Rusland indstiller sin angrebskrig mod Ukraine og yder kompensation for de skader, som krigen har forårsaget. Konklusionen blev i forbindelse med møde i Det Europæiske Råd 20. marts 2025 genbekræftet af 26 ud af 27 EU-lande. Det udgør derfor et politisk tilsagn om at opretholde immobiliseringen af aktiverne og dermed opkrævningen af de ekstraordinære indtægter som en finansieringskilde til at servicere og tilbagebetale Ukraines lån, indtil der foreligger kompensation fra Rusland, som kan anvendes til at tilbagebetale lånene. EU's sektorsanktionsregime, der blandt andet giver hjemmel til immobiliseringen af de russiske centralbankaktiver, skal forlænges halvårligt med enstemmighed i Rådet og blev senest forlænget i seks måneder den 27. januar 2025 gældende fra 31. januar 2025. Sanktionsregimet skal derfor forlænges i en ny seks måneders periode senest 31. juli 2025.

EU's ekstraordinære MFA-lån på 18,1 mia. euro under samarbejdsmekanismen garanteres via EU-budgettets såkaldte 'headroom', dvs. margen mellem EU's betalings- og indtægtsloft, og finansieres på kapitalmarkederne gennem låntagningsoperationer i henhold til EU's diversificerede finansieringsstrategi.

Ifølge Kommissionen er garantien via EU-budgettets headroom med til at sikre betydeligt lavere renter end den rente, Ukraine selv ville kunne opnå finansiering til på kapitalmarkederne.

⁴ Jf. Rådets afgørelse (FUSP) 2024/577 af 12. februar 2024.

Det ekstraordinære MFA-lån udbetales i trancher i løbet af 2025. Ifølge låneaf-talen har lånet en maksimal løbetid på 45 år med en afdragsfri periode i de første 10 år. Udbetalingerne under det ekstraordinære MFA-lån vil ikke være knyttet til bestemte udgiftstyper, hvilket sikrer Ukraine det finanspolitiske råderum til at træffe sine udgiftsvalg ud fra landets mest presserende behov, herunder dets genopretning og genopbygning samt dets selvforsvar mod Ruslands angrebs-krig.

Der er i forbindelse med det nye ekstraordinære MFA-lån underskrevet et afta-lememorandum mellem EU og Ukraine, som indeholder politiske betingelser for udbetalingen af lånet i overensstemmelse med reformprogrammet fastlagt i *Ukraineplanen* (se beskrivelse af planen nedenfor). Det er således intentionen med betingelserne, at de skal udgøre trædesten mod gennemførelsen af ud-valgte nøglereformer i Ukraineplanen. Den 7. januar 2025 meddelte Kommissi-onen, at Ukraine har opfyldt betingelserne for at få udbetalt lånet. Hele det eks-traordinære MFA-lån på 18,1 mia. euro under samarbejdsmekanismen udbeta-les løbende i 2025.

Den 10. december 2024 annoncerede det amerikanske finansministerium, at USA's lånebidrag på 20 mia. dollar (ca. 18 mia. euro) var blevet overført til en *Financial Intermediary Fund* administreret af Verdensbanken med henblik på udbetaling til Ukraine i løbet af 2025 og 2026.

Ukraines økonomi og finansieringsbehov

Ruslands invasion har haft alvorlige humanitære konsekvenser, og det vurde-res, at 6,8 mio. ukrainere i løbet af de seneste tre år er flygtet ud af landet, og 4 mio. er internt fordrevne. Ifølge FN er næsten 12.000 civile blevet dræbt og knap 26.000 sårede, mens en tredjedel af befolkningen er påvirket af fødevarer-usik-kerhed.

Aftalen om at yde nye lån til Ukraine på basis af de ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver skal ses i lyset af de store negative konsekvenser Ruslands krig også har for Ukraines økonomi, herunder for Ukra-ines offentlige finanser, jf. tabel 2. Den internationale økonomiske støtte er der-for afgørende for Ukraines økonomi, sociale sammenhængskraft og modstands-evne mod den russiske aggression.

Den ukrainske økonomi har vist sig at være overraskende robust over for de enorme udfordringer forbundet med Ruslands fortsatte angrebskrig. IMF for-venter således en positiv, om end begrænset, vækst i BNP på 2,0 pct. i 2025, hvilket følger efter en vækst på 3,5 pct. i 2024.

Det ukrainske arbejdsmarked er i flere sektorer fortsat præget af mangel på ar-bejdskraft på trods af den statistisk høje arbejdsløshed. Det skal særligt ses i lyset af et mismatch mellem den tilgængelige og den efterspurgte arbejdskraft i økonomien, hvor der især findes en betydelig mangel på specialiseret og højt-kvalificeret arbejdskraft. Denne udvikling på arbejdsmarkedet dækker blandt

andet over en omfattende migration af specialiseret arbejdskraft ud af landet og tilslutningen af en betydelig del af arbejdsstyrken til Ukraines væbnede styrker.⁵

Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) fremhæver i sin prognose for Ukraine fra februar 2025, at Ukraines vækst i 2025 blandt andet forventes at blive understøttet af de ukrainske virksomheders overraskende robusthed over for krigens konsekvenser, en åben og velfungerende handelskorridor i Sortehavet, ekspansiv finanspolitik samt en hastigt voksende forsvarsindustri. Disse faktorer ventes at bidrage til at trække vækstudsigterne op i 2025 og modgå de negative konsekvenser fra fortsat intensive krigshandlinger på ukrainsk territorium.

Tabel 2 Ukraine – nøgletal fra IMF's prognose for 2025-2026

	2022	2023	2024	2025	2026
BNP (realvækst, pct.)	-28,8	5,3	3,5	2,0	4,5
Inflation (pct.)	20,2	12,9	6,5	12,6	7,7
Arbejdsløshed (pct. af arbejdsstyrke)	24,5	19,1	13,1	11,6	10,2
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-15,6	-19,6	-17,2	-18,8	-9,7
Offentlig gæld (pct. af BNP)	77,7	82,3	89,8	110,0	108,5

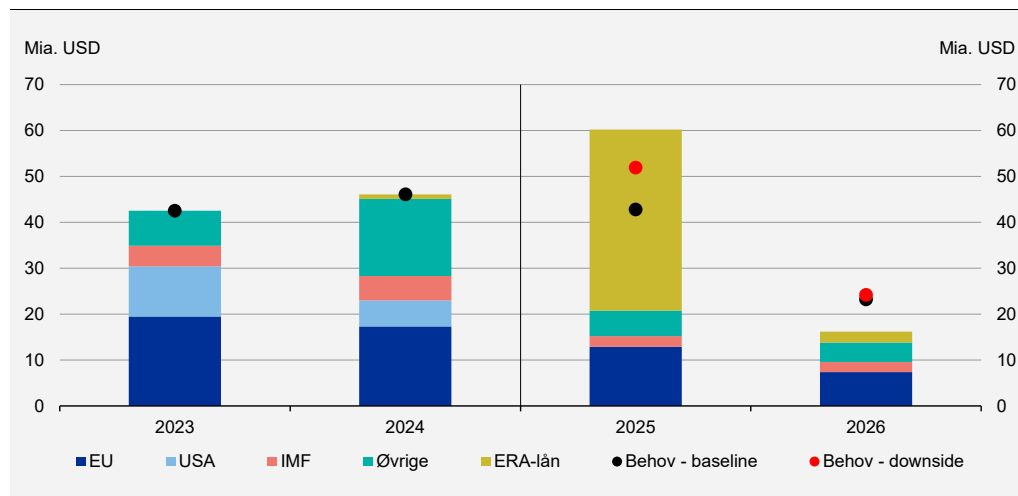
Kilde: IMF's World Economic Outlook, april 2025.

Ifølge IMF's 7. gennemgang af Ukraines program under den udvidede fondsfacilitet (EFF) fra december 2024, har Ukraine i det nuværende grundscenarie ('baseline') et eksternt finansieringsbehov på knap 43 mia. dollar i 2025, som overvejende vil blive dækket af ERA-lånene og EU's Ukraine-facilitet, *jf. figur 2*. Det vurderes dermed, at finansieringsbehovet i 2025 vil være i samme størrelsesorden som i 2023-2024. Udbetalingsprofilen på de planlagte ERA-lån indebærer en overfinansiering i 2025, som kan dække det estimerede finansieringsbehov i 2026.

Grundscenariet bygger på en antagelse om, at betingelserne for en gradvis påbegyndelse af den langsigtede genopbygning vil være til stede hen imod slutningen af 2025 eller i starten af 2026. I et negativt scenarie ('downside'), hvor krigshandlingerne fortsætter ind i 2026 og evt. intensiveres, vurderes finansieringsbehovet at stige med yderligere omkring 14 mia. dollar frem mod udløbet af IMF-programmet i 1. kvartal 2027.

⁵ Ifølge fx Ukraines National Institute for Strategic Studies (NISS).

Figur 2 Ukraines estimerede finansieringsbehov vurderes at være dækket i 2025

Anm.: EU's finansielle støtte til Ukraine omfatter udbetalinger fra Ukraine-faciliteten og tidligere makrofinansiel assistance (MFA). Øvrige udgøres bl.a. af finansiell støtte fra Japan, Canada, Storbritannien og Norge. ERA-lån er lånestøtten fra EU og G7, som tilbagebetales med ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver.
Kilde: IMF's 7. gennemgang af Ukraines program under den udvidede fondsfacilitet (EFF).

I februar 2025 udgav Verdensbanken, EU og FN i samarbejde med Ukraines regering den fjerde rapport om Ukraines akutte tab, skader og genopbygningsbehov (Rapid Damage Needs Assessment, RDNA4) akkumuleret i perioden fra februar 2022 til december 2024. I rapporten opgøres de direkte skader som følge af Ruslands invasion til 176 mia. dollar, mens det langsigtede genopbygningsbehov estimeres til 524 mia. dollar over en tiårig periode. Størstedelen af genopbygningsbehovet kommer fra områder, som ligger på eller nær fronten.

Ukraine-faciliteten og Ukraine-planen

For at sikre en forudsigelig og stabil finansiell støtte til Ukraine har EU etableret en Ukraine-facilitet. Ukraine-faciliteten skal yde støtte til landets genopretning, genopbygning og modernisering med henblik på et fremtidigt EU-medlemskab. Støtten tager form af lån og tilskud på samlet 50 mia. euro i perioden 2024-2027 fordelt på 33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud. Lånene under faciliteten finansieres ved udstedelse af EU-obligationer og garanteres via EU-budgettets headroom. Udbetalingerne gennem Ukraine-faciliteten er betinget af, at Ukraine løbende efterlever betingelserne angivet i Ukraineplanen.

Ukraineplanen er et omfattende reformprogram, der skitserer reformer og investeringer, som myndighederne vil udføre i perioden 2024-2027 sammen med en tidslinje for implementeringen af planen. Reformerne omfatter blandt andet offentlig forvaltning, retsvæsenet, anti-korruption, det finansielle system, uddannelse, erhvervslivets rammevilkår og regional udvikling. Derudover lægges der op til væsentlige reformer og investeringer relateret til energiforsyning, grøn omstilling, landbrug, miljøbeskyttelse og digitalisering.

Planen afspejler Ukraines ønske om at nærme sig EU's indre marked og har blandt andet til hensigt at udvikle landet i tiltagende overensstemmelse med EU's regler, standarder og værdier mhp. fremtidigt EU-medlemskab.

EU godkendte i marts 2025 Ukraines betalingsanmodning for den tredje af de kvartalsvise udbetalinger under Ukraine-faciliteten på omkring 3,5 mia. euro, hvilket afspejler, at Kommissionen har vurderet, at Ukraine i 4. kvartal 2024 fuldt ud efterlevede sine forpligtelser i henhold til Ukraineplanen. Den næste udbetaling på omkring 4,8 mia. euro ventes at blive gennemført i juni 2025. De samlede udbetalinger under Ukraine-faciliteten var på godt 16 mia. euro i 2024 og vil efter planen nå knap 13 mia. euro i 2025.

EU's sanktioner mod Rusland

EU har vedtaget 16 sanktionspakker siden 2022 som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Den 16. sanktionspakke blev vedtaget den 24. februar 2025. Med pakken indføres en række nye restriktive foranstaltninger, herunder yderligere importforbud rettet mod russisk aluminium og nye eksportrestriktioner på dual-use produkter. Der blev desuden indført transaktionsforbud mod blandt andet russiske havne og sluser, der anvendes til at omgå olieprisloftet, samt forbud mod transaktioner, der søger at omgå olieprisloftet eller er relateret til den russiske skyggeflåde. Derudover fjernes adgangen til det internationale betalingsformidlingssystem SWIFT for 13 långivere, mens transaktioner med yderligere tre russiske banker forbydes. Transmissionsforbuddet udvides med otte russiske medier, som understøtter destabilisering af Ruslands nabolande samt spreder russisk propaganda. Der sanktionslistes yderligere 74 skibe, hvilket bringer det samlede antal af sanktionslistede skibe op på 153. Derudover tilføjes en række nye personer og entiteter til sanktionslisten, heriblandt militærfolk, politikere og forretningsfolk, samt virksomheder i militær- og fremstillingssektoren.

EU's tidligere sanktionspakker har blandt andet omfattet vidtgående restriktioner rettet mod russiske finansielle institutioner. Det gælder eksempelvis forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver.

Der er desuden indført fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker, samt indført udelukkelse fra SWIFT, hvilket siden hen er blevet suppleret af forbud mod anvendelse af det russiske SPFS-system.

Sanktionerne indeholder også betydelige handelsrestriktioner såsom restriktioner på eksport af avanceret teknologi til Rusland og forbud mod import af russisk råolie og raffinerede olieprodukter.

Ruslands økonomi og effekten af internationale sanktioner

De internationale sanktioner mod Rusland er med til at lægge et betydeligt pres på Ruslands økonomi og kapacitet til at føre krig.

Prognoser for russisk økonomi kan variere på tværs af kilder som følge af fx forskelle i metode og tidspunkt for offentliggørelse, men der er generelt forholdsvis bred enighed om, at Rusland i den kommende tid ser ind i en vækstafmatning med lavere vækst end i de foregående år, *jf. tabel 3*. Nogle analyser peger desuden på en betydelig risiko for et større tilbageslag afhængigt af udviklingen i

krigen i Ukraine og de internationale sanktioner mod Rusland, *jf. nedenfor*. Omlægningen til krigsøkonomi og krigens stigende træk på økonomiens ressourcer ventes især på længere sigt at svække Ruslands produktivitetsudvikling og vækstpotentiale.

Tabel 3 Russisk BNP-vækst i 2024-2026 ifølge udvalgte konjunkturprognoser

Realvækst i BNP, pct.	2024	2025	2026
Kommissionen (nov. 2024) ¹⁾	3,5	1,8	1,6
IMF (apr. 2025) ²⁾	4,1	1,5	0,9
BOFIT (mar. 2024) ³⁾	4,1	2,0	1,0

1) Kommissionens efterårsprognose, november 2024

2) IMF's World Economic Outlook, april 2025

3) The Bank of Finland Institute for Emerging Economies (BOFIT), Forecast for Russia 2024-2026, marts 2024

Stockholm Institute of Transition Economics (SITE) har i april 2025 offentliggjort en ny omfattende rapport om Ruslands økonomi og effekten af sanktionerne mod Rusland.⁶ Ifølge rapporten er den russiske økonomi hårdere ramt af krigen og de internationale sanktioner, end det umiddelbart kan se ud til på baggrund af tal fra russiske og andre kilder. SITE argumenterer blandt andet for, at den russiske inflation undervurderes i de officielle statistikker, hvilket samtidig indebærer, at fx opgørelsen af den reale BNP-vækst i russisk økonomi kan være overvurderet.

Krigen medfører et betydeligt kapacitetspres og et meget stramt arbejdsmarked i Rusland, som lægger et opadgående pres på inflationen. I forsøget på at tøjle den stigende inflation har den russiske centralbank i de seneste år gennemført adskillige renteforhøjelser og hævede i oktober 2024 sin ledende rente til det nuværende historisk høje niveau på 21 pct., *jf. figur 3*.

Fremgangen i russisk økonomi i 2023-2024 skal ifølge rapporten blandt andet ses i lyset af effekterne fra en stigning i det offentlige forbrug og en kraftig vækst i virksomhedernes lån som følge af en mindre belyst ordning, hvor russiske banker af staten pålægges at yde særligt fordelagtige lån til fortrinsvis virksomheder i krigsindustrien.

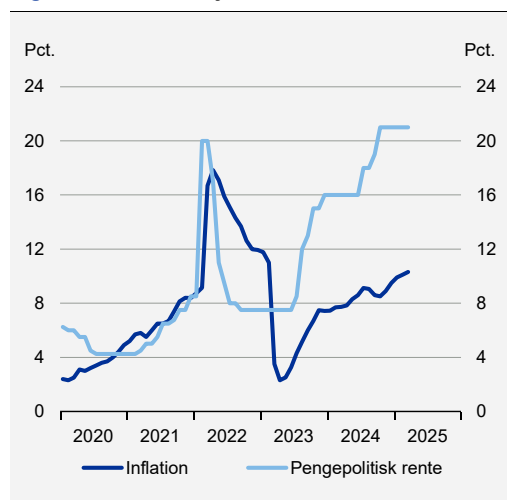
Ifølge SITE er denne ordning med lempelig kreditgivning til udvalgte virksomheder og industrier med til både at underminere centralbankens pengepolitik og forværre den finansielle stabilitet ved fx at øge risici i bankernes udlånsporteføljer.

Den markante stigning i det offentlige forbrug lægger også pres på Ruslands offentlige finanser, hvor den offentlige saldo er gået fra et lille overskud i 2021 til et årligt underskud på omkring 2 pct. af BNP i 2022-2024. De offentlige finanser

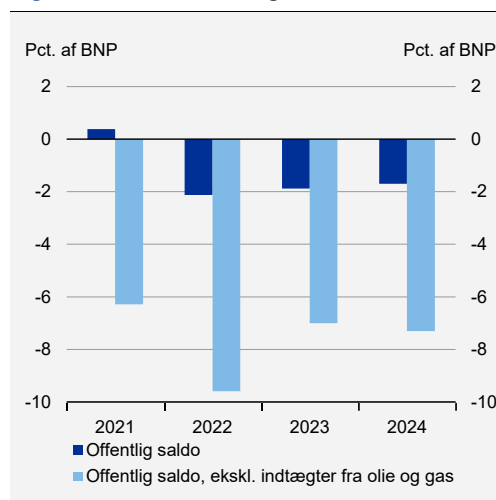
⁶ "Financing the Russian war economy", the Stockholm Institute of Transition Economics (SITE), april 2025

afhænger i høj grad af statens indtægter fra eksport af olie og gas. Ifølge tal fra det russiske finansministerium har den offentlige saldo, når der ses bort fra indtægter fra olie og gas, vist et årligt underskud på 7-10 pct. i perioden 2022-2024, jf. figur 4.

Figur 3 Historisk høje renter i Rusland

Figur 4 Ruslands offentlige finanser

Kilde: Stockholm Institute of Transition Economics (SITE), Ruslands centralbank (CBR) og Ruslands finansministerium.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Aftalen om at yde lån til Ukraine baseret på de forventede fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Garantien for det ekstraordinære MFA-lån via EU-budgettets indtægtsloft indebærer, at EU-landene indirekte garanterer for lånet.

Manglende ukrainsk tilbagebetaling af lånet, som ikke kan dækkes af afkastet fra de immobiliserede aktiver, vil således kunne have statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Danmark hæfter for godt 2 pct. af EU's samlede forpligtelser under EU's indtægtsloft.

Etableringen af Ukraine-faciliteten har statsfinansielle konsekvenser for Danmark gennem det danske EU-bidrag.

Den ikke-tilbagebetalingspligtige støtte under Ukraine-faciliteten udgør i alt 17 mia. euro svarende til omkring 127 mia. kr., hvoraf Danmarks finansieringsandel udgør ca. 2,5 mia. kr. over hele perioden 2024-2027.

Med godkendelsen af Ukraine-planen er der fastsat en fordeling mellem låne- og tilskudsstøtte, ligesom en indikativ udbetalingsplan er fastsat, idet denne dog er betinget af, at der afsættes midler i den årlige budgetprocedure.

Det bemærkes, at ifølge Kommissionen forventes størstedelen af udgifterne til Ukraine-faciliteten at kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til OECD's regler, dog kun indtil det tidspunkt, hvor der ved undertegnelse af en EU-tiltrædelsestraktat måtte blive fastsat en dato for Ukraines optagelse i EU.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt bred enighed blandt EU-landene om vigtigheden af, at EU yder finansiel støtte til Ukraine.

Der er enighed i EU ift. arbejdet med at anvende ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine. Der har desuden været meget bred opbakning blandt EU-landene til på basis af G7-aftalen at oprette et nyt ekstraordinært MFA-lån til Ukraine og til etableringen af en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine.

Nogle lande ønsker at undersøge mere vidtgående tiltag vedrørende de immobiliserede russiske centralbankaktiver, såsom muligheden for at anvende selve hovedstolen til at støtte Ukraine. Andre lande er tilbageholdende med dette med henvisning til de potentielle juridiske, finansielle og politiske risici forbundet hermed.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side har man støttet, at der oprettes et ekstraordinært MFA-lån baseret på indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver, samt at der etableres en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine.

Regeringen bakker op om, at immobiliserede aktiver ikke frigives til Rusland, førend Rusland har ydet krigsskadeerstatning.

Regeringen støtter generelt, at EU indtager en ledende rolle ift. støtte til Ukraine, så længe det skulle være nødvendigt. Det gælder både ift. finansiel assistance på kort sigt og ift. genopbygningen på lang sigt.

Regeringen arbejder løbende for, at EU indfører de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan findes enighed om i EU. Det er fra dansk side særlig vigtigt, at der i sanktionspakkerne fokuseres på maritime tiltag, energi (inkl. LNG), samt yderligere tiltag for at modgå sanktionsomgåelse.

Regeringen finder det desuden vigtigt, at EU aktivt udfordrer det falske russiske narrativ om, at sanktionerne ikke virker. Dette budskab er vigtigt at kommunikere ikke kun til EU's egne befolkninger, men ligeledes til befolkninger i tredjelande og Rusland selv.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sagen vedr. de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder senest 28. februar 2025 forud for ECOFIN 11. marts 2025.

Dagsordenspunkt 5: Internationale møder: Afrapportering fra G20- og IMF-møder 23.-25. april 2025

1. Resume

Kommissionen og det polske EU-formandskab ventes at afrapportere fra IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer 23.-25. april 2025 i forbindelse med IMF og Verdensbankens forårsmøder. Det var på IMFC- og G20-møderne ikke muligt at opnå enighed om fælles erklæringer, som alle medlemslande kunne blive enige om. Den Nordisk-Baltiske valgkreds, hvori Danmark er repræsenteret, lagde på IMFC-møderne bl.a. vægt på de fortsatte konsekvenser af Ruslands krig mod Ukraine, de negative virkninger af øget protektionisme og vigtigheden af multilateralt, regelbaseret samarbejde. Der er blevet offentliggjort en skriftlig formandserklæring fra IMFC-møderne af det saudiske IMFC-formandskab, og en kort pressemeddelelse fra G20-mødet. I formandserklæringen fra IMFC konstateres det bl.a., at handelspolitiske spændinger har bidraget til øget usikkerhed og risici for lavere vækst og den finansielle stabilitet i et miljø med i forvejen lavere udsigter til vækst og høj offentlig gæld. Det fremhæves – på linje med tidligere – at IMFC ikke er et passende forum til at diskutere geopolitiske spørgsmål, selvom krigene og konflikterne har betydning for den globale økonomi. I G20 pressemeddelelsen fremhæves ligeledes konsekvenser af den nuværende handelspolitiske situation for vækst, investeringer mv., som potentielt vil gå hårdest ud over udviklingslande.

2. Baggrund

ECOFIN fastlagde på rådsmødet 11. marts 2024 prioriteter for fælles EU-holdninger (Terms of Reference) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 23-24. april 2025 og EU's fælles skriftlige erklæring til mødet i IMF's ministerkomité (IMFC) 24-25. april 2025.

Holdningen til G20-mødet og den fælles skriftlige EU-erklæring til IMFC afspejler EU's hidtidige prioriteter. I lyset af den globale handelspolitiske situation, og udsigter til højere toldsatser og øget økonomisk fragmentering, lægges der særligt vægt på de skadelige økonomiske virkninger af øget protektionisme, som skaber øget usikkerhed, og påvirker vækstforudsætninger og den økonomiske og finansielle stabilitet i negativ retning globalt. På den baggrund fastslås det, at EU fortsat vil fokusere på at understøtte produktivitet, økonomisk sikkerhed, og åben strategisk autonomi, og at man fra EU's side ønsker at styrke det multilaterale, regelbaserede internationale samarbejde med henblik på bl.a. at fremme fair, ligeværdig og regelbaseret handel i regi af WTO.

EU lægger vægt på, at Ruslands uprovokerede og uberettigede krig mod Ukraine fortsat tynger verdensøkonomien, og at en varig og retfærdig fred kræver, at Ukraine og europæiske lande er involveret i fredsforhandlinger. EU fremhæver

desuden vigtigheden af at opretholde våbenhvileaftalen i Gaza og at implementere våbenhvileaftalen i Libanon.

Fra EU's side lægges der vægt på, at den økonomiske politik og strukturelle reformer skal understøtte økonomisk stabilitet, prisstabilitet, øget produktivitet og den grønne omstilling. Samtidig er der behov for gradvist at konsolidere de offentlige finanser og at understøtte investeringer og reformer med henblik på at skabe holdbar økonomisk vækst og øge den finanspolitiske holdbarhed.

Af øvrige globale økonomiske prioriteter fremhæver EU bl.a.:

- At OECD-aftalen om selskabsbeskatning er et stort internationalt fremskridt, og at det forsat er en prioritet at færdiggøre dens udestående elementer.
- EU's fortsatte opbakning til et stærkt, kvotebaseret IMF i centrum af det globale finansielle sikkerhedsnet, og at EU vil gå konstruktivt til forhandlinger om den 17. kvotegennemgang i IMF.
- At man fra EU's side opfordrer til at fremme implementeringen af G20/Parisklubbens fælles ramme for håndtering af uholdbar gæld i lavindkomstlande (Common Framework for Debt Treatments).
- At de multilaterale udviklingsbanker bør styrkes, så de kan tilvejebringe yderligere finansiering, også igennem mobilisering af mere privat kapital.
- At G20, som repræsentant for verdens største økonomier, forsat bør vise lederskab ift. klimatilpasning og arbejde for Parisaftalens mål.
- At man støtter the Financial Stability Boards (FSB) arbejde med at adressere udfordringer inden for digitalisering, klimaforandringer, naturødelæggelse og ændringer i det makroøkonomiske billede, herunder rentemiljøet.
- EU understreger samtidig vigtigheden af en trofast implementering af Basel-reformerne i alle jurisdiktioner.
- At G20 forsat bør fokusere på at fremme holdbar finansiering til infrastrukturinvesteringer.
- At EU byder de opnåede fremskridt i G20 Joint Finance and Health Task Force (JFHTF) velkommen, bl.a. fsva. pandemiberedskab og simulationsøvelser.
- Og at EU hilser gennemgangen af G20's rolle velkommen og understreger vigtigheden af G20 som forum for samarbejde inden for international økonomi, finansiell regulering, skattesamarbejde mm.

EU's erklæring til IMFC-møderne gennemgår desuden en række initiativer fra EU's side, særligt assistancen til Ukraine, herunder støtte og lån under Ukrainefaciliteten samt ERA-lånene, den øvrige makrofinansielle assistance (MFA) til bl.a. Moldova, Egypten og Jordan, reformen af de finanspolitiske regler, EU's Next Generation EU og genopretningsfaciliteten samt det nyligt fremsatte initiativ om EU "Konkurrenceevnekompass".

Der henvises generelt til samlenotatet til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 11. marts 2025 for opfølgning på G20 møder i februar 2025, hvori der også redegøres for EU's forberedelse af G20 og IMFC-møder under IMF's og Verdensbankens forårsmøder i april 2025.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes på baggrund af en afrapportering fra Kommissionen og det belgiske EU-formandskab at drøfte udfaldet af IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer, der blev afholdt i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 23.-24. april 2024.

Bagtæppet for G20- og IMFC-møderne var præget af den nye amerikanske administrations udenrigspolitiske kurs, som på flere måder tager skridt væk fra det regelbaserede internationale system, som bl.a. er kommet til udtryk gennem indførelse af højere toldsatser mod de fleste økonomier, herunder særligt Kina, Canada og Mexico og yderligere toldtrusler, også mod EU, udtrædelse af WHO og Parisaftalen, og forbehold over for OECD-aftalen om internationalt skattesamarbejde.

Der kunne ikke opnås enighed om fælles erklæringer fra IMFC eller G20-mødet. Det skyldtes særligt manglende enighed om formuleringer vedrørende handelspolitiske barrierer, hvor særligt USA var kritiske over for beskrivelser af protektionistiske tiltag som uberettigede og skadelige for verdensøkonomien. Det skyldtes også fortsat uenighed om fremlæggelsen af den geopolitiske situation, hvor især EU fordømmer Ruslands krig mod Ukraine, men hvor der ikke kan opnås enighed om formuleringer herom.

IMFC

Drøftelserne centrerede sig om den handelspolitiske situation og de konsekvenser og den usikkerhed, som indførelsen af told, og yderligere trusler om told fra særligt USA, har medført. Drøftelserne bar generelt præg af, at der bredt set vurderes at være stor usikkerhed omkring udsigterne i den globale økonomi, og at mange lande står overfor økonomisk-politiske udfordringer i lyset af øget økonomisk fragmentering, lavere vækstudsigter og - for mange lande - høj gæld. Den geopolitiske situation, særligt Ruslands krig i Ukraine fyldte fortsat meget i drøftelserne, som det har været tilfældet siden Rusland indledte sin krig mod Ukraine.

Der kunne ikke opnås enighed om et kommuniké i forbindelse med IMFC pga. uenighed om den handelspolitiske situation og geopolitiske spørgsmål, hvorfor IMFC-formanden i stedet udsendte en erklæring efter mødet. I erklæringen konstaterer det saudiske formandskab, at IMFC-medlemmer har budt bestræbelser på at afslutte krige og konflikter velkomne, og at krige og konflikter fortsat bringer store humanitære og økonomiske tab. Det understreges, at alle stater bør handle i overensstemmelse med FN-pagtens formål og principper. Samtidig konstateres det, at IMFC ikke er et passende forum til at diskutere geopolitiske spørgsmål.

Foruden et indledende afsnit om de geopolitiske drøftelser, lægger formandskabserklæringen bl.a. vægt på følgende:

- Handelspolitiske spændinger har øget usikkerheden i den globale økonomi, og har medført udsving i markeder og risici for vækst og finansiell stabilitet. Vækstudsigterne på den mellemlange bane er svage, og selvom inflationen fortsat falder, er risikobilledet i en negativ retning. Udsigterne for verdensøkonomien er præget af en kombinationen af lavere vækst og højere gæld, mens den fortsat tynges af krige og konflikter. Samtidig står verdensøkonomien over for flere strukturelle omvæltninger i form af bl.a. digitalisering/kunstig intelligens, demografiske udfordringer og klimaforandringer.
- Det fremhæves, at fokus bør være på at indføre veltillagte strukturelle reformer med henblik på at styrke produktivitet, jobskabelse og vækst drevet af den private sektor. Strukturelle reformer skal styrke erhvervslivets forudsætninger, bekæmpe korruption og styrke innovation, og samtidig skal finanspolitikken indrettes ansvarligt, så den konsolideres, hvor det er nødvendigt, og samtidig kunne understøtte offentlige og private investeringer og beskytte udsatte grupper.
- Centralbankerne er fortsat optaget af at opnå prisstabilitet i overensstemmelse med deres mandater, og vil fortsætte med at monitorere og om nødvendigt skride ind over for sårbarheder, som kan true finansiell stabilitet.
- Erklæringen understreger, at man vil samarbejde om at adressere globale ubalancer og støtte en åben, retfærdig og regelbaseret international økonomisk orden og styrke forsyningskædens modstandskraft.
- Man vil fortsat støtte arbejdet med at adressere gældsudfordringer, herunder for små- og sårbare- og konfliktramte stater, og byder bl.a. fremdrift velkommen ift. implementeringen af G20/Parisklubbens fælles ramme for håndtering af uholdbar gæld i lavindkomstlande (Common Framework for Debt Treatments), og ser frem til yderligere arbejde med at adressere gældudfordringer i bl.a. Global Sovereign Debt Roundtable og opfordrer IMF og Verdensbanken til at understøtte arbejde med principper for, hvordan man hjælper lande med likviditetspres, men hvor den offentlige gæld stadig er holdbar.

Hvad angår IMF's arbejde fremhæver formandskabets erklæring bl.a. følgende:

- Vigtigheden af IMF's Fond for Fattigdomsreduktion og Vækst (PRGT) understreges.
- Man støtter op om IMF's fokus på overvågning baseret på grundige analyser, og at IMF skærper og målretter sin rådgivning. Man byder velkommen, at IMF fokuserer på at øge økonomisk modstandsdugtyghed, makroøkonomisk og finansiell stabilitet, og holdbar vækst samtidig med,

at man bl.a. adresserer makrokritiske risici og har fokus på gældsholdbarhed. I den sammenhæng ser man frem til en kommende gennemgang af IMF's overvågningsarbejde.

- Man ser ligeledes frem imod den kommende gennemgang af design og konditionaliteter i IMF's låneprogrammer samt en evaluering af det globale finansielle sikkerhedsnet.
- Man støtter indsatsen for at styrke kapacitetsopbygningsarbejdet og byder yderligere samarbejde mellem IMF og Verdensbanken velkommen.
- Man genbekræfter støtten til et stærkt og kvotebaseret IMF, som skal bevare sin rolle i centrum af det globale finansielle sikkerhedsnet. Der arbejdes på at sikre national implementering af den 16. kvotegennemgang, og samtidig anerkendes vigtigheden af en omlægning af kvoteandele for bedre at afspejle medlemmernes relative positioner i verdensøkonomien, mens stemmerettigheder for de fattigste lande beskyttes. Samtidig anderkendes det, at det vil kræve en trinvis tilgang at skabe fremdrift i forhandlinger om repræsentation i IMF.
- Afslutningsvis understreges IMF's centrale rolle som en stærk og troværdig institution og vigtigheden af IMF's arbejde for medlemslandes evne til at navigere i usikkerheden, som præger verdensøkonomien. Man bekræfter sin støtte til IMF som institution og ser frem til at drøfte, hvordan IMF fortsat kan være relevant og fokuseret. Man værdsætter IMF stabens arbejde og opfordrer til yderligere indsatser for at understøtte repræsentationen af kvinder og folk fra alle regioner i IMF.

Som bilag til IMFC-formandserklæringen er der vedlagt en særskilt formands-erklæring om IMF governance, som blev drøftet på et forberedende IMFC-møde på embedsmandsniveau i Riyadh i Saudi-Arabien, "The Diriyah Declaration". Erklæringen understøtter IMFC's centrale rolle i IMF's governance-strukturer, og skitserer en proces for det fremadrettede arbejde med at styrke IMF's governance. Der lægges vægt på, at IMF spiller en central rolle i det globale økonomiske samarbejde, og at man er enige om behovet for at sikre, at institutionen forbliver stærk, kvotebaseret, og med tilstrækkelige ressourcer til at opfylde sit mandat om bl.a. at understøtte makroøkonomisk og finansiell stabilitet, i centrum af det globale finansielle sikkerhedsnet.

Der lægges op til, at IMF's bestyrelse skal fremlægge et sæt principper til at lede fremtidige diskussioner om IMF-kvoter og en potentiel reform af IMF's governance til forårsmøderne i 2026.

G20-møder for finansministre og centralbankchefer

Der er ikke offentliggjort en officiel formandserklæring fra G20-mødet d. 23.-24. april 2025. I stedet udsendte det sydafrikanske G20-formandskab en pressemeddelelse, som kort redegør for G20-drøftelserne.

G20-drøftelserne centrerede sig om den handelspolitiske situation i lyset af de seneste protektionistiske tiltag fra særligt USA. Den geopolitiske situation forventes også at have fyldt i drøftelserne, selvom geopolitik ikke er nævnt i presmeddelelsen.

Samtidig vedrørte G20-drøftelserne det sydafrikanske G20-formandskabs overordnede prioriteter. Hovedtemaerne for det sydafrikanske G20-formandskab er "Solidarity, Equality, Sustainability" ("Solidaritet, Lighed, Bæredygtighed") med vægt på klimafinansiering, styrkelse af offentlig gældsholdbarhed, retfærdig udvinding af kritiske mineraler og styrket katastrofeberedskab for at fremme bæredygtig vækst samt udvikling i lav- og mellemindkomstlande.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Samarbejdet i G20 og IMF vurderes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet. Internationalt samarbejde om regelbaseret handel kan bidrage til at sikre frihandel, der har mange fordele for Danmark, som en lille åben økonomi. Dansk økonomi har stor gavn af at kunne importere konkurrencedygtige varer fra lande uden for EU og eksportere sine varer globalt. Det forudsætter, at handlen sker på fair og lige vilkår.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering fra G20-mødet til efterretning.

Fra dansk side er det vigtigt, at der fortsat lægges pres på Rusland i det internationale samarbejde. Danmark har som en del af den nordisk-baltiske valgkreds i IMF fastholdt støtte til Ukraines ønsker til sprog i et kommuniké om Ruslands krig i Ukraine, herunder at krigens effekter på verdensøkonomien skulle afspejles i teksten.

Samtidig har det været en hovedprioritet fra dansk side, at et kommuniké adresserer fordelene ved frihandel og vigtigheden af et regelbaseret multilateralt samarbejde.

Regeringen støtter generelt arbejdet i G20 og IMF, herunder arbejdet med sikre makroøkonomisk robusthed og finansiell stabilitet, håndtering af følgevirkningerne af Ruslands krig i Ukraine, arbejdet med at assistere sårbare lavindkomstlande, herunder G20/Parisklubbens fælles ramme for gældshåndtering, samt at G20 og IMF skal bidrage til at fremme den grønne omstilling af den globale økonomi.

Den generelle linje fra EU og Danmark indebærer overordnet opbakning til Sydafrikas fokusområder under deres G20-formandskab, herunder hensigten om at øge finansieringen til det globale syd. Fra dansk side ses positivt på reformer af de multilaterale investerings- og udviklingsbanker, som bl.a. kan bidrage til at mobilisere mere kapital til det globale syd, samtidig med at institutionerne forbliver robuste og deres triple-A kreditvurdering fastholdes.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. ECOFIN's forberedelse af IMF- og G20-møderne for finansministre og centralbankchefer 23.-24. april 2025 blev forelagt Europaudvalget til orientering 28. februar 2025 forud for rådsmødet (ECOFIN) 11. marts 2025. Der henvises til samlenotatet, som blev oversendt til Europaudvalget 24. februar 2024.

12. Uddybende forhandlingssituation

Se punkt 9.

13. Indstillinger

Det indstilles, at man fra dansk side henholder sig til regeringens holdning, jf. punkt 10.

Sagen bør forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

Dagsordenspunkt 6: Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2025)56

1. Resume

ECOFIN har godkendt rådsbeslutninger vedr. alle EU-landes genopretningsplaner og for flere lande også rådsbeslutninger om opdaterede planer. Processen med udbetalinger til landene pba. gennemførte milepæle og mål er ligeledes i gang.

ECOFIN ventes 13. maj 2025 at behandle Kommissionens forslag til rådsbeslutninger vedr. Slovakiets, Spaniens og Portugals reviderede genopretningsplaner. Kommissionen har fremlagt en samlet positiv vurdering af både Slovakiets, Spaniens og Portugals reviderede planer, herunder ift. at planerne fortsat lever op til genopretningsforordningens kriterier, bl.a. vedr. prioriteringen af grønne og digitale tiltag samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af de reviderede rådsbeslutninger vedr. Slovakiets, Spaniens og Portugals genopretningsplaner. Det gør regeringen på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt samlede positive vurderinger af genopretningsplaneerne som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser).

For yderligere baggrund henvises til samlenotat af 26. september 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 13. maj 2025 at behandle Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger vedr. Slovakiets, Spaniens og Portugals opdaterede genopretningsplaner. Det er ligeledes muligt, at Kommissionen på rådsmødet vil give en generel status på implementering af genopretningsfaciliteten.

Revisionen af både Slovakiets, Spaniens og Portugals genopretningsplaner indeholder målrettede justeringer.

Slovakiets reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 57 tiltag.

10 af tiltagene er justeret grundet uforudsete tekniske udfordringer, der har forsinket implementeringen bl.a. grundet utilstrækkelig efterspørgsel i udbudsprocessen. Det gælder bl.a. et tiltag, der skal gøre skoler mere handicapvenlige. 14

af tiltagene er justeret, da der findes bedre alternativer, hvorved ambitionsniveauet for tiltagene fortsat bevares. Det gælder tiltag inden for bl.a. digitalisering og grøn omstilling. 11 af tiltagene er justeret for at reducere administrative byrder og samtidigt sikre ambitionsniveauet i tiltagene, der bl.a. drejer sig om digitalisering inden for sundheds- og socialområdet. Desuden foreslås fjernelse af en reform på sundhedsområdet som følge af utilstrækkelig efterspørgsel i udbudsprocessen.

Slovakiet har anmodet om en revision af deres plan for at anvende frigjorte midler fra fjernede eller nedskalerede tiltag til både at tilføje nye foranstaltninger og hæve implementeringsniveauet for en række eksisterende. Her er 10 af tiltagene justeret med ønsket om at øge implementeringen inden for bygnings-, transport- og sundhedsområdet. De frigjorte midler fra disse 10 tiltag skal finansiere tilføjes af 2 nye tiltag, der omhandler opbygning af klimamodstandsdygtige skove og naturbeskyttelse i landområder. Endelig er et tiltag justeret inden for digitaliseringsområdet, da det ikke længere er realiserbart som følge af forsinkelser i offentlige indkøb.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (6,4 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling er nedjusteret** til 41,1 pct. sammenlignet med 45,7 pct. i den reviderede plan fra juli 2023 og 43 pct. i den oprindelige plan. Desuden er andelen af midler, der går direkte til **digital omstilling er opjusteret** til 21,0 pct. sammenlignet med 20,5 pct. i den reviderede plan fra juli 2023 men nedjusteret fra den oprindelige plan, hvor andelen af midler var 21 pct.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, jf. tabel 1.

Spaniens reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 12 tiltag.

11 af tiltagene er justeret for at reducere administrative byrder og drejer sig bl.a. om investeringer i økosystemer og biodiversitet samt modernisering af den offentlige administration. Et af tiltagene er ikke længere muligt at implementere inden for tidsfristen som følge af omfattende oversvømmelser. På den baggrund anmodes der om en forlængelse af implementeringsperioden.

Alle 12 tiltag er justeret for at implementere bedre alternativer, hvor ambitionsniveauet samtidigt kan bevares. Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (163 mia. euro). Andelen af midler, der går til hhv. grøn og digital omstilling er ligeledes uændret.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede

omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af “do no significant harm”-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 2*.

Portugals reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 108 tiltag.

46 af tiltagene er justeret for at reducere administrative byrder, hvad angår investeringer og reformer, der omfatter sundhedssystemet samt digitaliserings- og energiområdet. Portugal har også anmodet om at fjerne nogle af disse tiltag og kortlægge nye tidsrammer for implementeringen, herunder at forlænge eller forkorte tidslinjerne for specifikke mål og investeringer.

40 af tiltagene vedrører social boligforsyning, energiopgradering, digitalisering af erhvervslivet og offentlig administration. Derudover ønskes fjernelse af mål for energibesparelse i bygninger, digitalisering af jernbanetransport og visse mål under REPowerEU. Portugal har desuden anmodet om forlængelse af implementeringstiden for flere mål, herunder dem relateret til sundhedstjenester i Madeira, kapacitetsopbygning i erhvervslivet på Azorerne samt digitalisering af offentlig administration. Samtidig ønskes forkortelse af tidsrammerne for mål vedrørende regional sundhedsforstærkning, skolerenovering og digital offentlig adgang. Endvidere har Portugal anmodet om at tilføje nye mål og investeringer, såsom opførelsen af East Lisbon Hospital og færdiggørelse af erhvervsinfrastruktur på Azorerne.

Portugal har anmodet om at tilføje 7 nye tiltag, herunder mål for modernisering af sundhedssystemet i Madeira, videnskabelige forskningsenheder, virksomhedsinvesteringer på Azorerne og udvikling af en solcellepark i Alqueva. Derudover anmodes om at revidere 21 eksisterende mål inden for selvsamme områder, herunder investeringer i bekæmpelse af fattigdom, landbrug og energieffektivisering i bygninger.

5 af tiltagene er justeret, da de ikke længere er opnåelige på grund af mangel på tilbud og tekniske vanskeligheder, hvilket omfatter investeringer i byggerisektoren, vandforvaltning og bæredygtig mobilitet. Desuden er 3 tiltag justeret, da de kun delvist er opnåelige på grund af tekniske problemer, herunder investeringer i vandforvaltning og energiomstilling i Azorerne. 9 tiltag er justeret, da de kun er delvist opnåelige, primært på grund af utilstrækkelige udbud, hvilket gælder for investeringer i boligforhold, kulturelle netværk og skovprogrammer. 6 tiltag er justeret, fordi de er delvist uopnåelige på grund af utilstrækkelig efterspørgsel, herunder digitalisering og social støtte. Yderligere 4 tiltag er justeret, da de er påvirkede af forsyningsbegrænsninger, hvilket omfatter sundheds- og boligprojekter. Endelig er 4 tiltag justeret, da de er delvist uopnåelige på grund af tekniske vanskeligheder og forhandlinger med interessenter.

Alle 108 tiltag er justeret for at implementere bedre alternativer med mindre administrative byrder. Samtidig bevares ambitionsniveauet ved tiltagene. Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (22,2 mia. euro). Andelen af midler, der går til hhv. grøn og digital omstilling er ligeledes uændret.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 3.*

Tabel 3

Kommissionens vurdering af de reviderede genopretningsplaner

	Slovakiet	Spanien	Portugal
1. Bidrager til de 6 søjler: i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge	A	A	A
2. Adressere anbefalinger i det europæiske semester	A	A	A
3. Skabe vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.	A	A	A
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm" (tiltag til energiforsyningssikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højst 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)	A	A	A
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.	A	A	A
6. Digitaliseringstiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitlet er i udgangspunktet undtaget)	A	A	A
7. Genopretningsplanen har varig virkning	A	A	A
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen	A	A	A
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn	B	B	B
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer	A	A	A
11. Indeholder reformer og investeringer	A	A	A
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger	A	A	A
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden	A	A	A
Samlet positiv vurdering af genopretningsplan	Ja	Ja	Ja

Kilde: Kommissions forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. Slovakiets, Spaniens og Portugals genopretningsplan.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens evt. forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner, herunder med REPowerEU-kapitler. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Opdateringen af Slovakiets Spaniens og Portugals genopretningsplaner har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet og REPowerEU.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de bidrager til at indfri formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne bidrager til at indfri formålet med genopretningsfaciliteten, og REPowerEU-tiltag i landene bidrager til hurtigere og effektiv udfasning af russisk fossil energi i EU. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan understøtte vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det også potentielt kan styrke erhvervslivets rammevilkår. Det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentiale for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte de reviderede rådsbeslutninger vedr. opdaterede genopretningsplaner.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning.

Regeringen støtter overordnet ambitionen i REPowerEU om en hurtig udfasning af russisk fossil energi. Regeringen forholder sig til beslutninger om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til EU-landenes genopretningsplaner i takt med, at der foreligger konkrete forslag.

Regeringen kan støtte Rådets vedtagelse af de reviderede rådsbeslutninger vedr. de enkelte EU-landes opdaterede genopretningsplaner inklusiv eventuelle REPowerEU-kapitler på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023. Ift. ECOFIN 13. maj 2025 gælder det den reviderede rådsbeslutning for Slovakiet, Spanien og Portugal.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november

og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021. I 2022 er sagen blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN hhv. 18. januar, 2. maj, 17. juni, 8. juli, 4. oktober, 8. november og 6. december 2022. I 2023 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til revideret forhandlingsoplæg 12. maj forud for ECOFIN 16. maj samt til orientering forud for ECOFIN 17. januar, 14. februar, 14. marts, 16. juni, 14. juli, 17. oktober, 8. november og 8. december 2023. I 2024 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 12. marts, 12. april, 14. maj, 12. juni, 16. juli, 8. oktober, 5. november og 10. december 2024. I 2025 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 21. januar, den 18. februar 2025 og den 28. februar 2025. Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 og ECOFIN 5. april 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for begge ECOFIN).

Samlenotat om forordningen om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Sagen om REPowerEU-finansieringsforslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 12. juli 2022, samt til orientering 30. september forud for ECOFIN 4. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 22. juni 2022.

12. Uddybende forhandlingssituation

Se andre landes holdning under pkt. 9.

13. Indstillinger

Det indstilles, at man fra dansk side:

- Henholder sig til regeringens holdning, jf. pkt. 10.

Det vurderes, at sagen bør forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

Bilag 1: Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

Bilagboks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og kriseberedskab, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reforme og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do no significant harm"-princip). I REPowerEU-kapitlet må der gøres midlertidige undtagelser fra "do no significant harm"-princippet til fordel for tiltag, der sikrer EU's nuværende energisikkerhed, hvis tiltaget samtidig minimerer miljøskaden og ikke bringer EU's klimamål i fare.
5. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korruption, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder tiltag til at gennemføre reformer og investeringer, der repræsenterer samhørighedsfremmende tiltag.
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger om at bidrage effektivt til energisikkerhed, øge EU's energiforsyning, forøge brugen af vedvarende energikilder og energieffektivitet, forøge energiopbevaringsfaciliteter eller mindske afhængigheden af fossile brændsler før 2030.
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energiefterspørgslen.

Kilde: Revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner – ultimo april 2025

Land	Beslutningsforslag ¹	Seneste beslutningsforslag ²	Finansiell assistance (mia. euro)		Forudbetalinger (mia. euro)		Udbetalinger ⁶ (mia. euro)	
			revideret Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
BE	23. juni 2021	23. januar 2025	5,0	0,3	0,9	0,04	0,6	
BG	7. april 2022	21. november 2023	5,7	0,0			1,4	
CY	8. juli 2021	13. december 2024	1,0	0,2	0,2	0,03	0,3	
DK	17. juni 2021	18. november 2024	1,6	0,0	0,2⁷	-	0,9	
EE	5. oktober 2021	9. marts 2023	0,95	0,0	0,1	-	0,5	
FI	4. oktober 2021	16. juli 2024	1,9	0,0	0,3	-	0,6	
FR	23. juni 2021	26. juni 2023	40,3	0,0	5,7	-	25,2	
EL	17. juni 2021	18. december 2024	18,2	17,7	2,5	1,7	6,1	8,0
IE	16. juli 2021	18. februar 2025	1,2	0,0			0,3	
IT	22. juni 2021	26. april 2024	71,8	122,6	9,5	15,9	36,9	59,7
HR	8. juli 2021	21. november 2023	5,8	4,3	0,9	0,5	2,8	0,3
LV	22. juni 2021	27. januar 2025	1,97	0,0	0,3	-	0,5	
LT	2. juli 2021	24. oktober 2023	2,3	1,6	0,3	0,1	0,7	0,6
LU	18. juni 2021	9. december 2022	0,1	0,0	0,01	-	0,02	
MT	16. september 2021	26. juni 2023	0,3	0,0	0,1	-	0,1	
NL	8. september 2022	14. oktober 2024	5,4	0,0			2,5	
PL	1. juni 2022	16. juli 2024	25,3	34,5	0,6	4,5	6,8	9,0
PT	16. juni 2021	22. september 2023	16,3	5,9	2,0	0,4	6,5	2,6
RO	27. september 2021	21. november 2023	13,6	14,9	2,1	1,9	3,6	1,7
SK	21. juni 2021	26. juni 2023	6,4	0,0	0,9	-	2,6	
SI	2. juli 2021	20. november 2024	1,6	1,1	0,3	-	0,4	0,4
ES	16. juni 2021	19. december 2024	79,9	83,2	10,1	0,3	37,9	
SE	29. marts 2022	20. november 2024	3,4	0,0				
CZ	19. juli 2021	16. oktober 2024	8,4	0,8	1,1	-	3,1	0,2
DE	22. juni 2021	16. juli 2024	30,3	0,0	2,3	-	17,5	
HU	30. november 2022	23. november 2023	6,5	3,9	0,1	0,8		
AT	21. juni 2021	19. oktober 2023	3,9	0,0	0,5	-	0,7	
Beløb i alt	-	-	359,12	291,2	40,7	26,2	158,5	82,4
Lande i alt	27	27	27	14	23	11	23	8

Anm.: Beløb i løbende priser. ¹Dato for Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådgodkendt. ²Dato for Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådgodkendt. ³ EU-landene har i de fleste tilfælde ansøgt om mere finansiell assistance, end der tildeles de respektive lande i genopretningsfaciliteten, herunder fordi der på ansøgningstidpunkterne var usikkerhed om den endelige tildeling fra genopretningsfaciliteten. Differencer ift. den endelige finansielle assistance kan bl.a. håndteres via egen finansiering eller under bestemte betingelser ved justeringer af landenes genopretningsplaner. ⁵ Baseret på Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. I forordningen om genopretningsfaciliteten er fastsat et loft på 360 mia. euro for den samlede tildeling af lån til EU-landene. ⁶Udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål (dvs. i tillæg til forudbetalinger). ⁷Knap 1,5 mia. kr. udbetalt 2. september 2021.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretningsscoreboard: http://www.ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/.